

आ.व. २०८०/०८१
वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
Annual Progress Report 2080/081

वर्ष १४

२०८१ चैत्र

अङ्क १

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय

कैलाली बहुमुखी क्याम्पस

(स्थापना: वि.सं. २०३७)

धनगढी, कैलाली

फोन नं.: ०९१-५२१२२३, फ्याक्स नं.: ०९१-५२६२९३, पोष्ट बक्स नं.: ११

Website: www.kailali.fwu.edu.np; www.kailal-campus.edu.np

Email: kailali@fwu.edu.np; kmckailali@gmail.com

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

Annual Progress Report

आ.व. २०८०/०८१

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस
(स्थापना: वि.सं. २०३७)
धनगढी, कैलाली

फोन नं.: ०९१-५२६२९३ फ्याक्स नं.: ०९१-५२१२२३ पोष्ट बक्स नं.: ११

Website: www.kailali.fwu.edu.np

Email: kailali@fwu.edu.np; kmckailali@gmail.com

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन समिति

संयोजक

डा. मोहन सिंह साउद

सहप्राध्यापक

सदस्य सचिव

डा. वासुदेव विष्ट

शिक्षण सहायक

सदस्य

तिर्थ बहादुर रावल

लेखा सहायक

कम्प्युटर सेटिङ्ग तथा लेआउट

तेजेन्द्र बहादुर शाहु

कम्प्युटर/प्रशासन सहायक

कार्यकारी सारांश (Executive Summary)

सामुदायिक शैक्षिक संस्थाको रूपमा वि.सं. २०३७ सालमा स्थापित कैलाली बहुमुखी क्याम्पसले शैक्षिक उन्नयनमा विविध उपलब्धी र चुनौतीहरूका साथ आफ्नो स्थापनाको ४४ औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ। वि.सं. २०३७ साल माघ १९ गते स्थापना भई वाणिज्य सङ्कायको पठनपाठनबाट सञ्चालनमा आएको यस क्याम्पसमा हाल स्नातक तहमा बी.बी.ए., बी.बी.एम., बी.बी.एस., बी.ए./बी.एस.डब्लु, बी.एड., बी.एड.-सीएसआइटी, बी.एस्सी., बी.एस्सी.-सीएसआइटी, बीए एलएलबी, वन विज्ञान र स्नातकोत्तर तहमा एम.बी.ए., एम.बी.एस., एम.ए. र एम.एड. का कार्यक्रमहरूको पठनपाठन हुँदै आएको छ। तत्कालिन समुदायमा आधारित यस क्याम्पसले वि.सं. २०६९ सालमा पहिलो पटक र वि.सं. २०७४ सालमा दोश्रो पटक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation - QAA) प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको र हाल तेस्रो चरणको लागि QAA प्रकृत्यामा रहेको छ। कैलाली बहुमुखी क्याम्पस र सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको बिचमा २०७७ माघ ३ गते सम्पन्न सम्झौता अनुरूप हाल कैलाली बहुमुखी क्याम्पस सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पसको रूपमा समायोजन भई सञ्चालनमा रहेको छ।

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसका विभिन्न कार्यक्रमहरूमा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको तथ्याङ्कलाई दृष्टिगत गर्दा शैक्षिक सत्र २०१९/२० मा कूल विद्यार्थी संख्या ६,५९७, शैक्षिक सत्र २०२०/२१ मा कूल विद्यार्थी संख्या ६,३२४ जना, शैक्षिक सत्र २०२१/२२ मा कूल विद्यार्थी संख्या ७,७३९ जना, शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा कूल विद्यार्थी संख्या ६,७८१ जना, र शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा कूल विद्यार्थी संख्या ५,६३९ रहेका छन्। यस प्रतिवेदनको पाँच वर्षको तथ्याङ्कमा विद्यार्थी भर्ना संख्या बढ्दो र घट्दो रूपमा रहेको पाइएको छ। क्याम्पसमा विद्यार्थीहरूको सबै भन्दा बढी संख्या बढ्दै गई विद्यार्थी संख्या शैक्षिक सत्र २०२१/२२ मा कूल विद्यार्थी संख्या ७,७३९ जना पुगेको छ।

क्याम्पसका विभिन्न कार्यक्रमहरूको उत्तीर्ण संख्या विश्लेषण गर्दा शैक्षिक सत्र २०१८/१९ मा स्नातक र स्नातकोत्तर तह गरी कूल ६९५ जना विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण गरेको देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०१९/२० मा स्नातक र स्नातकोत्तर तह गरी कूल ६२० जना विद्यार्थी उत्तीर्ण गरेको देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०२०/२१ मा स्नातक र स्नातकोत्तर तह गरी कूल ५९६ जना विद्यार्थी उत्तीर्ण गरेको देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०२१/२२ मा स्नातक र स्नातकोत्तर तह गरी जम्मा ५५५ जना विद्यार्थीहरूले उत्तीर्ण गरेको र शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा स्नातक र स्नातकोत्तर तह गरी जम्मा ५७० जना विद्यार्थीहरूले उत्तीर्ण गरी शैक्षिक उपाधि हासिल गरेको पाइएको छ।

क्याम्पसमा ब्लक ए, बी, सी, डी, ई, वन विज्ञान भवन, व्यवस्थापन तथा बीएचम भवन, छात्रावास भवन, स्ववियु भवन, म्युजिक क्लब भवन, कटेज, पावर हाउस, चमेना गृह, मेघाहल फोरेस्टि विल्डीड र क्लब ब्लक गरी जम्मा १५ वटा भवनहरू रहेका छन्। राष्ट्रिय योजना आयोगबाट रु. ५ करोडको लगानीमा वन विज्ञान भवन (विज्ञान तथा प्रविधि भवन-बी) र रु. ८ करोडको लगानीमा व्यवस्थापन तथा बीएचम भवन (विज्ञान तथा प्रविधि भवन-ए)को निर्माण सम्पन्न भई प्रयोजनमा आइसकेको छ। कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको पुस्तकालय समग्र सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रकै सबैभन्दा ठूलो पुस्तकालय हो। यसमा जम्मा ५९,९८७ वटा भन्दा बढी पुस्तकहरू रहेका छन्।

कैलाली बहुमुखी क्याम्पस देशकै अग्रणी शैक्षिक संस्थाको रूपमा विकसित भइरहेको भए तापनि भौतिक पूर्वाधार तथा उपकरणहरूको अपर्याप्तता, प्राविधिक बिषय सञ्चालन गर्न नीतिगत समस्या, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारमा समस्या, उच्च शिक्षक विद्यार्थी अनुपात, विद्यार्थी उत्तीर्ण दरमा उल्लेख्य सुधार हुन नसकेका जस्ता समस्या तथा चुनौतीहरू विद्यमान रहेका छन्। विद्यमान समस्याहरू समाधान गर्न कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको ५ बर्षे रणनीतिक विकास योजनाको समीक्षा गर्ने र आगामी ५ वर्षका लागि रणनीतिक विकास योजना (सन् २०२२/२३-२०२७/२८) तर्जुमा गरिने छ। विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन नियमावली समेतलाई मध्यनजरमा राखी कैलाली बहुमुखी क्याम्पसका शैक्षिक, प्राज्ञिक, अनुसन्धानमूलक र प्रशासकीय गतिविधिहरूको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि क्याम्पसमा आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता सम्बन्धी कार्यहरू गर्न आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समितिलाई अभै क्रियाशील बनाइने छ।

विषय सूची (Contents)

१. पृष्ठभूमि (Background)	१
२. प्राज्ञिक/शैक्षिक प्रगति (Academic Progress)	२
२.१ भर्ना प्रवृत्ति विश्लेषण (Enrollment Trend Analysis)	२
२.२ उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण (Pass Rate Trend Analysis)	६
२.३ स्नातक दर प्रवृत्ति विश्लेषण (Graduate Trend Analysis)	१०
२.४ शैक्षिक कार्यक्रमहरू (Academic Programmes)	१२
२.५ शैक्षिक विधिहरू (Educational Pedagogy)	१३
३. भौतिक प्रगति (Physical Progress)	१३
३.१ पूर्वाधार विकास (Infrastructural Development)	१३
३.२ शैक्षिक सहयोग र उपकरणहरू (Educational Aids and Equipments)	१४
३.३ पुस्तक, जर्नल र सन्दर्भ सामग्रीहरू (Books/Journals/Reference Materials)	१४
३.४ फर्निचर (Furniture)	१५
४. वित्तीय प्रगति (Financial Progress)	१५
४.१ वित्तीय स्रोत तथा आय विश्लेषण (Analysis of Financial Resources / Income)	१५
४.१.१ स्वआर्जित आय (Self Generated Income/Resources)	१५
४.१.२ सरकारी स्रोतबाट अनुदान (Grants from Government Sources)	१६
४.२ खर्च विश्लेषण (Analysis of Expenditure)	१६
४.२.१ चालु खर्चहरू (Recurrent Expenses)	१६
४.२.२ पूँजीगत खर्च (Capital Expenditure)	१७
४.३ गत वर्षको लेखापरीक्षण अवलोकन, सुझाव तथा समस्या न्यूनीकरणका प्रयासहरू	१७
५. सामाजिक प्रगति (Social Progress)	१८
६. समस्या तथा चुनौतीहरू (Issues and Challenges)	१९
६.१ समस्या तथा चुनौतीहरू (Issues and Challenges)	१९
६.२ समस्या तथा चुनौतीहरू न्यूनीकरणका उपायहरू	१९
६.४ वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट (Annual Work Plan and Budget)	२१
Appendices	२२

१. पृष्ठभूमि (Background)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको स्थापना वि.सं. २०३७ साल माघ १९ गते भएको हो। यस क्षेत्रकै अग्रणी क्याम्पसका रूपमा यसको स्थान रहदै आएको छ। यस क्षेत्रमा डोटी क्याम्पस र सिद्धनाथ विज्ञान क्याम्पस मात्रै सञ्चालनमा भइरहेको अवस्थामा भौगोलिक परिवेशले केन्द्रविन्दु रहेको कैलालीमा उच्च शिक्षाको महसुस गरियो र तत्पश्चात वि.सं.२०३० सालमा क्याम्पसका निमित्त जनसहभागिता जुमुरियो। तत्कालीन अञ्चलाधीश रत्न बहादुर गुरुङ्गकै पहलमा क्याम्पसका लागि जग्गा र बुद्धिजीवीहरूको सल्लाहमा धनगढी स्थित वडा नं. ७ र ८ मा रहेको स्थानलाई उपयुक्त ठानी २७ बिगाहा जमिन र सो भित्रको सालको रूखसमेत प्रयोगमा ल्याई क्याम्पस सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो।

वाणिज्य विषयबाट पढाइ सुरु गर्ने भन्ने कुरा भए अनुरूप कैलाली वाणिज्य क्याम्पस नाम राखियो र २०३७ साल माघ १९ गतेदेखि त्रि.वि.बाट स्वीकृति प्राप्त गरी वाणिज्य सङ्कायको पढाइ सुरु गरियो। त्यसपछि वि.सं.२०३९ सालदेखि मानविकी सङ्कायको पढाइ सुरु गरियो। वि.सं. २०५७ सालमा एम.वि.एस., २०५७ मा बी.एड., २०६४ मा एम.एड., २०६७ सालमा स्नातकोत्तर तह, २०७३ सालमा एम.बी.ए.-ई., २०६० सालदेखि एकवर्षे बी.एड. र हाल सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पसको रूपमा सामायोजन भएपछि बी.बी.ए., बी.ए.एल.एल.बी., एम.बी.ए., बीएस्सी-सीएसआइटी, बीएड-सीएसआइटी, वनविज्ञान र बीएचएम आदि कार्यक्रमहरू थप भई सञ्चालन भइरहेका छन्।

कैलाली जिल्लामा शिक्षाको चेतना नभएको अवस्थामा वि.सं. २०३१ सालमा यस क्षेत्रमा क्याम्पस हुनुपर्छ भनेर जमको गरियो तर तत्कालीन परिस्थितिमा त्रि.वि.बाट निजी क्षेत्रलाई क्याम्पस सञ्चालनका लागि अनुमति दिने नियम नभएकाले त्यो शैक्षिक प्रयास अघि बढ्न सकेन। कैलाली जिल्ला भौगोलिक दृष्टिले पनि सुदूरपश्चिमकै केन्द्रविन्दु रहेको, अन्तको भण्डार, भूगोलले मध्यविन्दु र महाकाली तथा कर्णालीका बीचमा रहनुले पहाडी जिल्लाको बसाइसराई तीव्र रूपले बढ्दै गयो। जनस्तरमा शैक्षिक जनलहर उत्साहप्रद रूपमा देखापऱ्यो। बुद्धिजीवी, समाजसेवी, स्थानीय प्रशासन सबैको प्रयासबाट सामुदायिक क्याम्पस खोल्ने अभियान आरम्भ भयो। क्याम्पसका निमित्त जमिनको आवश्यकता पर्ने हुनाले तत्कालीन अञ्चलाधीश रत्न बहादुर गुरुङ्गले क्याम्पस सञ्चालन गर्न निकै अभिरूचि देखाउनु भएको थियो। क्याम्पस कुन ठाउँमा उपयुक्त हुन्छ ? र सबै मानिसका लागि सुबिधायुक्त ठाउँ खोज्ने विषयमा सुभाब सङ्कलन गरियो। विभिन्न विद्वान, समाजसेवी, व्यापारी, बुद्धिजीवीहरूका उपयुक्त सुभाबहरूलाई ध्यानमा राखी धनगढी स्थित वडा नं. ७ र ८ मा पर्ने हाल सञ्चालन भएको जमिन जहाँ घना जङ्गल पनि थियो। त्यस ठाउँलाई नै सबैभन्दा उपयुक्त ठानी अञ्चलाधीशद्वारा निरीक्षण गराई अञ्चलाधीशले सो जग्गालाई उचित ठानेपछि सबैले सोही जग्गालाई चयन गरे। प्राकृतिक वातावरणले सुन्दर २७ बिगाहा क्षेत्रफलमा फैलिएको भविष्यमा विश्वविद्यालय हुनसक्ने र सो तहको शिक्षण संस्था खोल्न सकिने मनोरम एकान्त ठाउँ थियो। त्यसबेला अञ्चलाधीश त्यस क्षेत्रका सर्वेसर्वा अधिकार सम्पन्न हुन्थे। राजाको शासन कालमा कुनै पनि काम गर्न अञ्चलाधीशको सल्लाह लिइन्थ्यो। राजाको विश्वासपात्रलाई अञ्चलाधीश बनाइन्थ्यो। विकास निर्माणका हरेक क्षेत्रमा अञ्चलाधीशको भूमिका नै अग्रणी हुन्थ्यो।

तत्कालीन अञ्चलाधीशले क्याम्पस सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी आफूले लिई तत्कालीन राजा बीरेन्द्र समक्ष निवेदन जाहेर गरी राजाबाट हुकुमप्रमाङ्ग भई मन्त्रीमण्डलबाट निर्णय हुँदा जङ्गलसहित सो जग्गा क्याम्पसका नाममा दर्ता भयो। क्याम्पसका नाममा जग्गा दर्ता भएपछि समाजसेवीहरूका काँधमा अर्को जिम्मेवारी थपियो। अब क्याम्पसमा कुन विषयको पढाइ गर्ने भन्ने बहस चल्यो। यसका सम्बन्धमा चारैतिरबाट प्रवृद्ध वर्गका गहकिला सुभाब आए। तीव्र छलफल अघि बढ्यो। यसै सिलसिलामा सञ्चालक समितिको गठन आवश्यक ठहऱ्यो सबैको विचार अनुसार तत्कालीन सेती अञ्चलाधीश श्री रत्नबहादुर गुरुङ्गकै अध्यक्षतामा विभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धित जोसिला र उच्च सोच भएका व्यक्ति समेटेटी सञ्चालक समिति गठन गरियो। सञ्चालक समितिमा अध्यक्ष श्री रत्न बहादुर गुरुङ्ग, कोषाध्यक्ष डा. शिवदत्त जोशी, सदस्यहरूमा श्री लोकेन्द्र बहादुर शाह, श्री टेक बहादुर चोखाल, श्री डिल्लीराज जोशी, श्री खगराज पन्त र श्री श्यामसुन्दर श्रेष्ठलाई समितिमा राखियो। त्यसबेलाका स्थानीय निकायमा नगरपञ्चायत, जिल्ला पञ्चायत, उद्योग वाणिज्य संघ, शिक्षा कार्यालयका प्रतिनिधि पदेन सदस्य हुने गरी समितिको गठन गरियो। यो समितिले उच्च विचारका साथ आफ्नो कार्यलाई सुचारू गऱ्यो। सबैको सुभाब अनुसार क्याम्पसको नाम कैलाली वाणिज्य क्याम्पस राखियो जुन हाल कैलाली बहुमुखी क्याम्पसका नामले सुपरिचित छ।

क्याम्पसमा सर्वप्रथम वाणिज्य सङ्काय सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो। क्याम्पसको स्वीकृति र क्याम्पस प्रमुखको खोजी कार्यका लागि तत्कालीन धनगढी नगरपञ्चायतका प्रधानपञ्च यज्ञराज पन्तको नेतृत्वमा एक प्रतिनिधि मण्डल काठमाडौं प्रस्थान गऱ्यो। सो प्रतिनिधि मण्डलले स्वीकृतिको प्रक्रियालाई अघि बढाउनुका साथै प्राध्यापक श्री चन्द्रधर उप्रेतीसँग भेट गरी क्याम्पस प्रमुखको भूमिका निर्वाह गरी सो क्षेत्रको शिक्षा विकासमा महत्वपूर्ण कार्य गर्न अनुरोध गऱ्यो। श्री चन्द्रधर उप्रेतीले स्वीकार गर्नुभयो। क्याम्पसको पढाइ पञ्चोदय माध्यमिक विद्यालयबाट सुरु भयो। आफ्नै जमिनमा भवन निर्माण गरी पढाइ सुचारू गर्नु उपयुक्त ठानी २७ बिगाहा जमिन रहेको ठाउँमा भवन निर्माणको खोजी भयो। यसका लागि आर्थिक सहयोगीको खोजी गरियो भने अर्कोतिर सो जग्गामा रहेका सालका रूखहरूलाई

कटान गरी त्यसको बिक्री वितरणबाट केही आर्थिक रकम सङ्कलन गरियो । त्यस रकमले क्याम्पस सञ्चालन गर्न ठूलो मद्दत पुऱ्यायो । यसरी वि.सं. २०३७ साल माघ १९ गते कैलाली वाणिज्य क्याम्पस स्थापना भई वाणिज्य सङ्कायको पढाइ शुभारम्भ भयो ।

क्याम्पसको स्थापना भएपछि यसको निरन्तर विकासका लागि अनेकौं चुनौतीहरू देखा परे र कैलाली बहुमुखी क्याम्पसले ती चुनौतीहरूको सामना गर्दै गयो । वाणिज्य सङ्कायबाट अघि बढ्ने क्रममा वि.सं. २०३९ सालदेखि मानविकी सङ्कायको पढाइ सुरु भयो । वि.सं. २०५७ सालमा एम.बी.एस. तहको पढाइ सुरु भयो । वि.सं. २०६४ सालमा शिक्षा सङ्कायमा एम.एड.का कक्षा सञ्चालन भए । २०६७ सालमा स्नातकोत्तर तह मानविकी सङ्कायका कक्षाहरू सञ्चालन गरियो । २०७३ सालमा एम.बी.ए.को पढाइ सञ्चालन गरियो । वि.सं. २०५९ सालदेखि बी.एड.का कक्षा सञ्चालन हुन पुगे । वि.सं. २०६० सालदेखि एक बर्षे बी.एड. को कक्षा सञ्चालन भयो । वि.सं. २०७० सालमा बी.बी.एम. र २०७१ सालमा विज्ञानतर्फ बी.एस्सी. कक्षा सञ्चालनमा आएका छन् भने स्नातकोत्तर शिक्षा तर्फ एम.एड. र मानविकी तर्फ एम.ए. का कक्षाहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन् । हाल सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पसको रूपमा सामायोजन भएपछि बी.बी.ए., बी.ए.एल.एल.बी., एम.बी.ए., बीएस्सी-सीएसआइटी, बीएड-सीएसआइटी, वन विज्ञान र बीएचएम आदि कार्यक्रमहरू थप भई सञ्चालन भइरहेका छन् ।

तत्कालिन समुदायमा आधारित कैलाली बहुमुखी क्याम्पसले गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation-QAA) प्रमाण पत्र २ पटक प्राप्त गरी तेस्रो चरणको प्रकृत्यामा रहेको छ । क्याम्पसमा हाल ५ जना प्राध्यापक, २२ जना सहप्राध्यापक र २२ जना उपप्राध्यापक स्थायी, ८ जना उपप्राध्यापक (करार), ३२ जना शिक्षण सहायक पूर्णाकालीन करार र ९ जना आंशिक शिक्षक गरी जम्मा ९८ जना शिक्षकहरू कार्यरत रहेका छन् । कर्मचारी तर्फ उप प्रशासक १ जना सहायक प्रशासक २ जना, हेड असिस्टेन्ट १ जना, सहायक ४ जना, सहायक करार ५ जना, कार्यालय सहयोगी ८ जना, चौकीदार २, टेक्निकल स्टाफ ३ जना र सुरक्षा गार्ड ४ जना गरी जम्मा ३० जना रहेका छन् । यस क्याम्पसमा पुरस्कार छात्रवृत्तिका लागि अक्षयकोष स्थापना गरिएका छन् । ती अक्षयकोषको रकमबाट हुन आउने ब्याजबाट विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कार प्रदान गरिन्छ । क्याम्पसका ८ वटा विशाल भवनहरू, चमेनागृह, स्ववीयु भवन, पावर हाउस, कटेज आदि गरी १५ वटा भवनहरू रहेको छ । हाल यो क्याम्पस सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस भइसकेको छ ।

२. प्राज्ञिक/शैक्षिक प्रगति (Academic Progress)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक प्रगतिलाई विद्यार्थी भर्ना तथा परीक्षाफलको आधारमा निम्नअनुसार विश्लेषण गरिएको छ ।

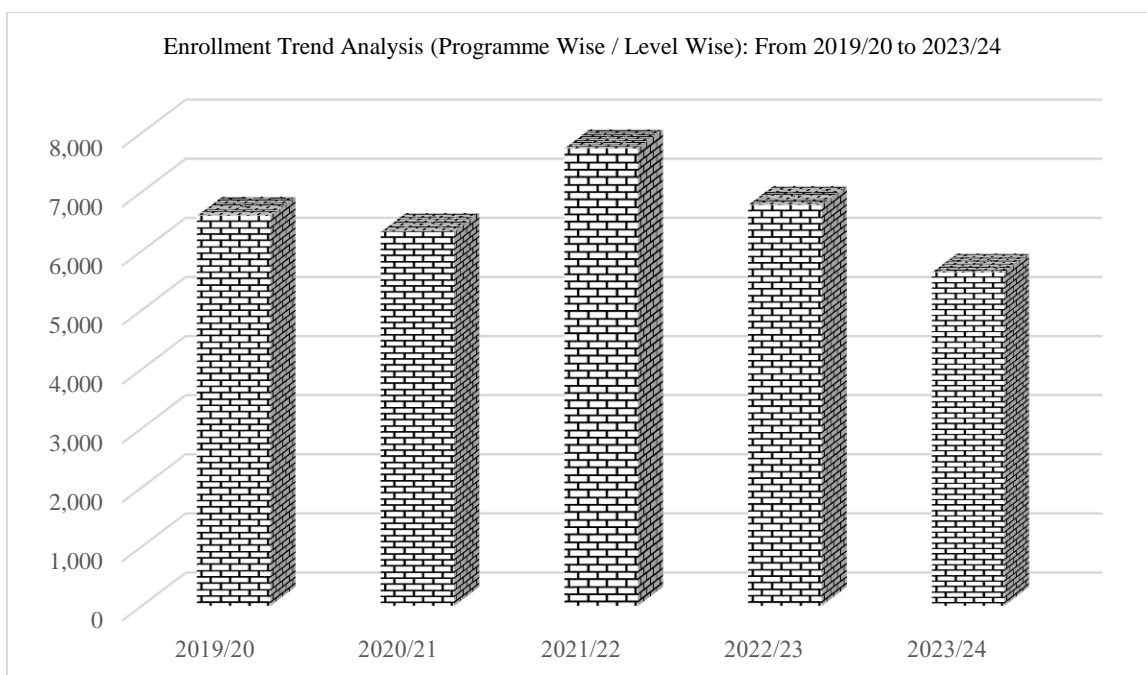
२.१ भर्ना प्रवृत्ति विश्लेषण (Enrollment Trend Analysis)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा विभिन्न शैक्षिक सत्रमा भर्ना भएका कूल विद्यार्थी भर्ना संख्यालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

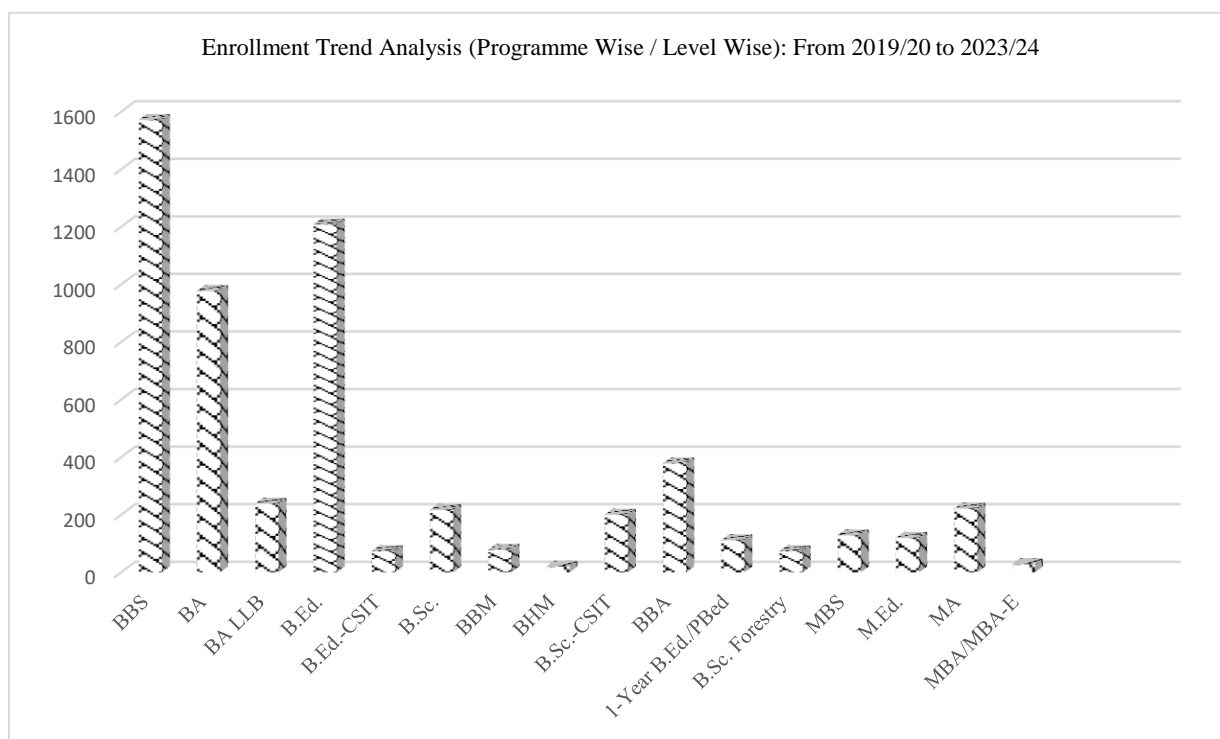
Table 1: Enrollment Trend Analysis (Programme Wise / Level Wise): From 2019/20 to 2023/24

Level	Programme	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Bachelor	BBS	2,838	2559	3055	2450	1571
	BA	1,433	1553	2080	1711	977
	BA LLB	-	44	88	138	238
	B.Ed.	1,005	1004	1259	1203	1208
	B.Ed.-CSIT	-	26	58	80	73
	B.Sc.	227	192	224	190	216
	B.Sc.-CSIT	-	47	90	137	200
	BBM	274	197	197	137	78
	BHM	-	-	-	-	20
	BBA	51	136	216	293	378
	1-Year B.Ed./PBed	34	-	-	-	111
	B.Sc. Forestry	-	-	-	-	73
	Sub Total (A)		5,862	5758	7267	6339
Master	MBS	414	253	236	131	128
	M.Ed.	117	114	73	65	119
	MA	194	189	141	222	221
	MBA/MBA-E	10	10	22	24	28
	Sub Total (B)		735	566	472	442
Grand Total	A + B	6,597	6324	7739	6781	5639

Source: Administrative Record of KMC

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको कूल विद्यार्थी भर्ना संख्यालाई दृष्टिगत गर्दा विभिन्न कार्यक्रम अनुसार विद्यार्थी भर्नादरमा भिन्नता रहेको देखिन्छ। माथि तालिका नं. १ मा ५ वटा शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी भर्ना दरको संख्या क्रमशः हेर्दा ६,५९७ जना, ६,३२४ जना, ७,७३९, ६,७८१ जना, र ५,६३९ जना विद्यार्थी संख्या देखिएको छ। यहाँ क्रमशः ३ वटा शैक्षिक सत्रमा लगतार बढेको र अन्तिम २ वटा शैक्षिक सत्र विद्यार्थी संख्या घटेको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०२१/२२ मा सबैभन्दा बढी विद्यार्थी संख्या देखिएको छ। जहाँ उक्त शैक्षिक सत्रमा विद्यार्थी भर्ना बढ्नुको कारण शैक्षिक सत्र २०२०/२१ मा क्याम्पस सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस भई सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय अन्तर्गत विद्यार्थीहरूको भर्ना भएको र अर्को तिर शैक्षिक सत्र २०१९/२० त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गत भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको कोभिड-१९ का कारण परीक्षा नभएकोमा दुई वटा ब्याजको विद्यार्थी जोडिन गई विद्यार्थी संख्या बढेको देखिन्छ। यहाँ भर्नादरलाई विश्लेषण गर्दा क्रमशः निरन्तर क्रममा बढ्दो नै रहेको देखिएको छ।

माथिको स्तम्भ चित्रमा शैक्षिक सत्र २०२३/२४ को विद्यार्थी भर्नालाई देखाइएको छ । जसमा स्नातक तह तर्फ विद्यार्थीको भर्ना उच्च र स्नातकोत्तर तहमा विद्यार्थी संख्या न्यून नै देखिन्छ । विगतका शैक्षिक सत्रहरूमा पनि विद्यार्थी भर्नाको दर तहगत रूपमा फरक नै देखिएको पाइन्छ । शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा विद्यार्थी भर्नाको संख्यालाई कार्यक्रम अनुसार BBS-१५७१, BA-९७७, BA LLB-२८३, B.Ed.-१२०८, B.Ed.-CSIT-७३, B.Sc.-२१६, B.Sc.-CSIT-२००, BBM-७८, BHM-२०, BBA-३७८, PBed-१११, B.Sc. Forestry-७३ गरी स्नातक तह तर्फ ५१४३ जना विद्यार्थी भर्ना भएको देखिन्छ भने स्नातकोत्तर तह तर्फ MBS-१२८, M.Ed.-११९, MA-२२१, MBA/MBA-E-२८ गरी ४९६ जना विद्यार्थी भर्ना भएकोमा उक्त शैक्षिक सत्रमा जम्मा ५६३९ जना विद्यार्थी भर्ना भई अध्ययन गरेको देखिन्छ ।

लैङ्गिक दृष्टिकोणले कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा भर्ना भएका कूल विद्यार्थीहरूमा छात्रा र छात्रको अनुपातलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

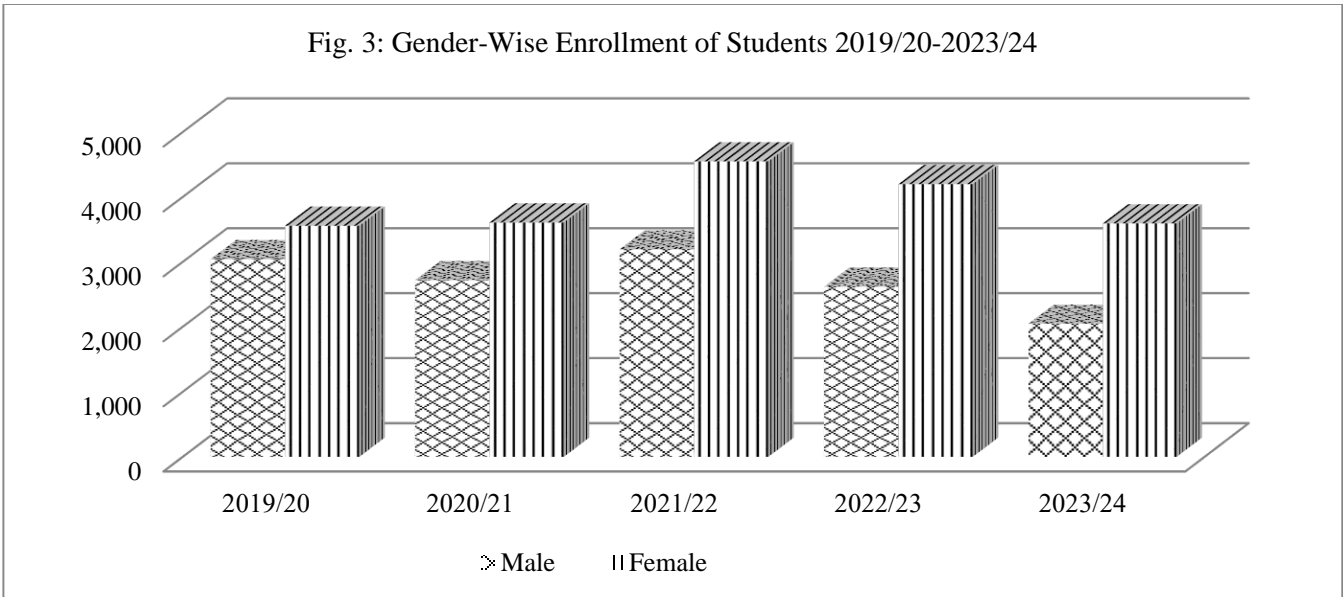
Table 2: Gender-wise Enrollment Trend Analysis of Students (From 2019/20 to 2023/24)

Programme	2019/20			2020/21			2021/22			2022/23			2023/24		
	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total
BBS	1427	1411	2,838	1245	1314	2559	1453	1602	3055	1055	1395	2450	619	952	1571
BA	534	899	1,433	491	1062	1553	629	1451	2080	432	1279	1711	237	740	977
BA LLB	-	-	-	28	16	44	49	39	88	69	69	138	114	124	238
B.Ed.	364	641	1,005	335	669	1004	423	836	1259	324	879	1203	271	937	1208
B.Ed.-CSIT	-	-	-	9	17	26	20	38	58	33	47	80	36	37	73
B.Sc.	177	50	227	136	56	192	159	65	224	137	53	190	127	89	216
B.Sc.-CSIT	-	-	-	38	9	47	72	18	90	110	27	137	145	55	200
BBM	179	95	274	100	97	197	100	97	197	68	69	137	31	47	78
BBA	22	29	51	66	70	136	108	108	216	149	144	293	177	201	378
BHM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	6	20
B.Sc. Forestry	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	9	33	40	33	73
1-Year B.Ed.	25	9	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	72	111
MBS	195	219	414	161	92	253	89	147	236	59	72	131	52	76	128
M.Ed.	31	86	117	31	83	114	18	55	73	18	47	65	13	106	119
MA	82	112	194	75	114	189	59	82	141	126	96	222	119	102	221
MBA	5	5	10	3	7	10	13	9	22	13	11	24	13	15	28
Total	3,041	3,556	6,597	2,718	3,606	6,324	3,192	4,547	7,739	2617	4197	6814	2047	3592	5639
Ratio	46.10	53.90	100	42.98	57.02	100	41.25	58.75	100	38.41	61.59	100	36.30	63.70	100

Source: Administrative Record of KMC

माथिको तथ्याङ्कमा लैङ्गिक दृष्टिकोणबाट दृष्टिगत गर्दा हरेक वर्षमा लिङ्ग अनुसार भर्ना दर छात्रको भन्दा छात्राहरूको नै बढ्न गएको देखिन्छ । तालिका नं. २ मा शैक्षिक सत्र २०१९/२० को छात्र भन्दा छात्राको अनुपात ७.८ अंकले बढी देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०२०/२१ को छात्र भन्दा छात्राको अनुपात १४.०४ अंकले बढी देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०२१/२२ को छात्र भन्दा छात्राको अनुपात १७ अंकले बढी देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०२२/२३ को छात्र भन्दा छात्राको अनुपात २३.५२ अंकले बढी देखिन्छ, शैक्षिक सत्र २०२३/२४ को छात्र भन्दा छात्राको अनुपात २७.४० अंकले बढी देखिन्छ । पाँच वर्षको तथ्याङ्कमा सबैभन्दा बढी शैक्षिक सत्र २०२३/२४ मा फरक देखिएको छ ।

Fig. 3: Gender-Wise Enrollment of Students 2019/20-2023/24

माथिको स्तम्भ चित्रमा छात्र र छात्राको चित्रलाई हेर्दा प्रत्येक वर्ष छात्र भन्दा छात्राको संख्या उच्च देखिन्छ । जसबाट नेपालमा अध्ययन गर्ने छात्र भन्दा छात्राको संख्या बढी रहेको भन्ने कुरालाई प्रमाणित गरिन्छ ।

समावेशी प्रतिनिधित्वलाई दृष्टिगत गर्दा कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा भर्ना भएका कूल विद्यार्थीहरूमा छात्रा, आदिवासी जनजाति, दलित र मधेशी विद्यार्थीहरूको संख्यालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

Table 3: Enrollment Trend Analysis of Students (From 2019/20 to 2023/24) (Disaggregation by Female and Educationally Disadvantaged Students)

Year	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Female	3,556	3,606	4,551	4,188	3592
EDJ	1,796	1,733	1,751	2,174	1785
Dalit	255	283	317	348	125
Madheshi	20	25	33	30	5
Total Female and Educationally Disadvantaged Students	5,627	5,647	6,652	6,362	5597
Total Students	6,597	6,324	7,739	6,781	5639
% of Female and Educationally Disadvantaged Students	85.30	89.29	85.95	93.82	99.26

Source: Administrative Record of KMC

माथिको तालिकामा छात्रा, आदिवासी जनजाति, दलित र मधेशी विद्यार्थीहरूको संख्यालाई विश्लेषण गर्दा शैक्षिक सत्र २०१९/२० मा ३,५५६ छात्रा, १,७९६ आदिवासी जनजाति, २५५ दलित र २० जना मधेशी गरी जम्मा ५,६२७ सम्म पुगेको छ । जुन कूल विद्यार्थीको ८५.२८ प्रतिशत छ । शैक्षिक सत्र २०२०/२१ मा ३,६०६ छात्रा, १,७३३ आदिवासी जनजाति, २८३ दलित र २५ जना मधेशी गरी जम्मा ५,६४७ सम्म पुगेको छ जुन कूल विद्यार्थीको ८९.२९ प्रतिशत छ । शैक्षिक सत्र २०२१/२२ मा ४,५५१ छात्रा, १,७५१ आदिवासी जनजाति, ३१७ दलित र ३३ जना मधेशी गरी जम्मा ६,६२५ सम्म पुगेको छ जुन कूल विद्यार्थीको ८५.९५ प्रतिशत छ । शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा ४,१८८ छात्रा, २,१७४ आदिवासी जनजाति, ३४८ दलित र ३० जना मधेशी गरी जम्मा ६,३६२ सम्म पुगेको छ । जुन कूल विद्यार्थीको ९३.८२ प्रतिशत छ । शैक्षिक सत्र २०२३/२४ मा ३,५९२ छात्रा, १,७८५ आदिवासी जनजाति, १२५ दलित र ५ जना मधेशी गरी जम्मा ५,६३९ सम्म पुगेको छ । जुन कूल विद्यार्थीको ९९.२६ प्रतिशत छ ।

२.२ उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण (Pass Rate Trend Analysis)

विभिन्न वर्ष परीक्षामा सामेल भई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको संख्या र उत्तीर्ण प्रतिशतलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

Table 4: Pass Rate Trend Analysis of Regular Students

(Programme and Level-wise, Disaggregation by Female and Educationally Disadvantaged Students)

Year 2019/20 AD											
Program Name a. Annual System:	TA	TP	Pass %	GIRLS		EDJ*		Madhesi		Dalits	
				TA	TP	TA	TP	TA	TP	TA	TP
BBS-I	693	196	28	334	87	181	35	3	1	26	8
BBS-II	591	211	36	289	99	157	45	4	3	18	5
BBS-III	632	249	39	334	134	167	56	2	0	16	3
BBS-IV	427	256	60	198	129	115	54	3	0	9	3
BA-I	497	93	19	294	41	175	33	1	0	21	2
BA-II	312	85	27	189	47	124	33	1	0	12	2
BA-III	261	128	49	182	92	138	76	1	0	9	3
B.Ed.-I	222	22	10	145	6	49	1	0	0	8	0
B.Ed.-II	164	37	23	106	20	48	6	0	0	14	4
B.Ed.-III	220	49	22	175	23	73	11	1	0	6	0
B.Ed.-IV	145	71	49	106	52	42	23	1	0	2	0
B.Sc.-I	45	4	9	6	0	4	0	0	0	2	1
B.Sc.-II	65	28	43	25	11	15	6	0	0	2	2
B.Sc.-III	62	37	60	11	10	11	5	0	0	1	1
B.Sc.-IV	38	32	84	15	15	3	1	0	0	2	2
1 Yr. B.Ed.	38		0	9		11				2	
Total (a)	4,412	1,498	34	2418	766	1313	385	17	4	150	36
b. Semester System:											
BBM-1 st Sem	61	38	62	18	12	11	1	0	0	1	0
BBM-2 nd Sem	61	37	61	18	12	11	4	0	0	1	0
BBM-3 rd Sem	62	27	44	22	11	10	3	0	0	1	1
BBM-4 th Sem	61	31	51	22	13	10	6	0	0	1	0
BBM-5 th Sem	52	19	37	15	9	9	2	0	0	4	4
BBM-6 th Sem	51	48	94	15	15	8	7	0	0	4	3
BBM-7 th Sem	39	39	100	14	14	6	6	0	0	1	1
BBM-8 th Sem	39	39	100	14	14	6	6	0	0	1	1
MBA-1 st Sem	6	4	67	3	1	2	1	2	1		
MBA-3 rd Sem	9	9	100	6	6	1	1			1	1
MBS-1 st Sem	200	101	51	98	55	24	11	2	2	0	0
MBS-2 nd Sem	124	38	31	60	20	18	4	1	1	1	
MA-1 st Sem	96	24	25	59	15	28	5			1	1
MA-3 rd Sem	72	19	26	46	16	16	5	1	1		
M.Ed.-1 st Sem	64	5	8	48	3	17	0	0	0	1	0
M.Ed.-3 rd Sem	61	18	30	45	11	18	3	0	0	2	1
Total (b)	1058	496	47	503	227	195	65	6	5	20	13
Grant total (a+b)	5,470	1,994	36.45	2921	993	1508	450	23	9	170	49
Year 2020/21 AD											
Program Name a. Annual System:	TA	TP	Pass %	GIRLS		EDJ*		Madhesi		Dalits	
				TA	TP	TA	TP	TA	TP	TA	TP
BBS-I	803	62		486	33	232	22	2		22	4
BBS-II	588	199		301	94	146	23	8	2	13	3

BBS-III	540	248		282	122	130	34	5	1	14	3
BBS-IV	565	250		301	127	96	41			10	2
BA-I	485	102		228	54	183	42	2		13	1
BA-II	407	170		234	94	84	21			3	1
BA-III	278	152		177	93	48	6	0	0	14	4
B.Ed.-I	346	30		304	24	73	11	1	0	6	0
B.Ed.-II	186	31		121	17	42	23	1	0	2	0
B.Ed.-III	143	33		96	12	4	0	0	0	2	1
B.Ed.-IV	199	72		157	52	15	6	0	0	2	2
B.Sc.-I	48	20		31	8	11	5	0	0	1	1
B.Sc.-II	40	15		6	4	15	6	0	0	2	2
B.Sc.-III	63	34		24	13	11	5	0	0	1	1
B.Sc.-IV	62	42		11	9	3	1	0	0	2	2
1 Yr. B.Ed..	23	15		9		11				2	
Total (a)	8260	2684	0	1856	447	1104	246	19	3	109	27
b. Semester System:											
BBA-1 st Sem	88	68	77	25	13	8	4	0	0	1	0
BBM-5 th Sem	62	53	85	22	11	10	3	0	0	1	1
M.Ed.-1 st Sem	40	7	18	15	8	7	2	0	0	0	0
M.Ed.-3 rd Sem	47	7	15	18	8	9	2	1	0	0	0
Total (b)	237	135	195	80	40	34	11	1	0	2	1
Grant total (a+b)	8260	2684	0	1856	447	1104	246	19	3	109	27
Year 2021/22 AD											
Program Name	TA	TP	Pass	GIRLS		EDJ*		Madhesi		Dalits	
a. Annual /Semester System:			%	TA	TP	TA	TP	TA	TP	TA	TP
BBS-II	649	107	16.49	363	54	179	18	0	0	22	1
BBS-III	527	288	54.65	276	156	137	60	0	0	12	7
BBS-IV	500	296	59.20	259	150	119	60	4	3	8	2
BA-II	411	112	27.25	298	76	152	52	0	0	35	5
BA-III	364	248	68.13	211	150	123	82	0	0	20	13
B.Ed.-II	272	32	11.76	200	18	74	7	0	0	17	2
B.Ed.-III	164	44	26.83	102	22	30	5	0	0	6	0
B.Ed.-IV	122	54	44.26	83	33	40	10	0	0	10	4
B.Sc.-II	42	22	52.38	17	5	7	3	0	0	1	1
B.Sc.-III	37	18	48.65	14	12	12	4			3	1
B.Sc.-IV	60	50	83.33	23	20	15	15	1	1	2	2
1 Yr. B.Ed..	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Total (a)	3148	1271	40.37	1846	696	888	316	5	4	136	38
b. Semester											
BBS I Sem.	625	32	5.12	307	14	266	11	0	0	21	1
BA-1 st Sem.	662	16	2.42	504	7	244	5	0	0	46	0
B.Ed. I Sem.	334	18	5.39	265	14	81	4	0	0	16	0
B.Sc. I Sem.	88	17	19.32	18	4	18	5	0	0	0	0
BALLB I Sem.	44	9	20.45	16		3					
BBA I Sem.	84		0.00	41		14				3	
Total (b)	1837	92	5.01	1151	39	626	25	0	0	86	1
Grand Total (a+b)	4985	1363	27.34	2997	735	1514	341	5	4	222	39

Year 2022/23 AD											
Program Name	TA	TP	Pass	GIRLS		EDJ*		Madhesi		Dalits	
a. Annual System:			%	TA	TP	TA	TP	TA	TP	TA	TP
BBS-III	503		0.00	277	166	17	10	1	1	0	0
BBS-IV	440	298	67.73	242	145	15	9	1	1	0	0
B.Ed.-II	233		0.00	128	77	8	5	0	0	0	0
B.Ed.-IV	145	45	31.03	80	48	5	3	0	0	0	0
BA-III	334		0.00	184	110	11	7	1	0	0	0
B.Sc.-III	37		0.00	20	12	1	1	0	0	0	0
B.Sc.-IV	37	22	59.46	20	12	1	1	0	0	0	0
Total (a)	1729	365		951	571	57	34	3	2	0	0
b. Semester											
BBS-I	502	30	5.98	326	20	75	5	3	0	5	0
BBS-II	410	60	14.63	267	39	62	9	2	0	4	1
BBS-III	418		0.00	272	0	63	0	2	0	4	0
BA-I	546	49	8.97	355	32	82	7	3	0	5	0
BA-II	451	73	16.19	293	47	68	11	2	0	5	1
BA-III	446		0.00	290	0	67	0	2	0	4	0
B.Ed.-I	373	17	4.56	242	11	56	3	2	0	4	0
B.Ed.-II	259	23	8.88	168	15	39	3	1	0	3	0
B.Ed.-III	255		0.00	166	0	38	0	1	0	3	0
B.Sc.-I	37	7	18.92	24	5	6	1	0	0	0	0
B.Sc.-II	27	2	7.41	18	1	4	0	0	0	0	0
B.Sc.-III	35		0.00	23	0	5	0	0	0	0	0
B.Sc.-CSIT-I	43	7	16.28	28	5	6	1	0	0	0	0
B.Sc.-CSIT-II	41	6	14.63	27	4	6	1	0	0	0	0
B.Sc.-CSIT-III	44		0.00	29	0	7	0	0	0	0	0
BBA-I	80	30	37.50	52	20	12	5	0	0	1	0
BBA-II	42	25	59.52	27	16	6	4	0	0	0	0
BBA-III	72		0.00	47	0	11	0	0	0	1	0
BALLB-I	44	7	15.91	29	5	7	1	0	0	0	0
BALLB-II	42	11	26.19	27	7	6	2	0	0	0	0
BALLB-III	35		0.00	23	0	5	0	0	0	0	0
Total (b)	4202	347		2731	226	630	52	21	2	42	3
Grand Total (a+b)	5931	712	0	3682	797	687	86	24	4	42	3
Year 2023/24 AD											
Program Name	TA	TP	Pass %	GIRLS		EDJ		Madhesi		Dalits	
				TA	TP	TA	TP	TA	TP	TA	TP
BBS-I	408	48	11.76		27		15				2
BBS-II	317	49	15.46		32		11				2
BBS-III	225	36	11.00		20		10				
BBS-IV	194	47	24.23		24		13				1
BBS-V	269	126	46.84		76		40				4
BBA-I	86	47	54.65		27		11				2
BBA-II	82	53	60.98	48	31	22	13	1	1	7	5
BBA-III	83	43	51.81	43	23	14	7	1	1	4	3
BBA-IV	82	27	32.93	42	13	15	5	1	1	4	

BBA-V	61	14	21.31	27	6	11	6	1		3	1
BA-I	128	26	20.31		13		9				2
BA-II	97	20	20.62		10		8				
BA-III	191	49	25.65		29		18				4
BA-IV	163	64	39.26		40		24				4
BA-V	262	102	38.93		85		30				6
B.Ed.-I	324	33	10.19		23		7				1
B.Ed.-II	267	73	27.34		60		10				4
B.Ed.-III	226	53	23.45		38		11				9
B.Ed.-IV	200	103	51.50		73		17				13
B.Ed.-V	187	73	39.04		57		11				15
B.Sc.-I	54	14	25.93		8		3				1
B.Sc.-II	44	7	15.91		6		1				1
B.Sc.-III	32	3	9.38	8	1	4				5	1
B.Sc.-IV	32	6	18.75		2		1				1
B.Sc.-V	23	10	43.48		4		3				
B.Sc.-CSIT-I	48	26	54.17		13		4				
B.Sc.-CSIT-II	43	14	32.56		5		1				
B.Sc.-CSIT-III	40	4	10.00	8	2	14	2			3	1
B.Sc.-CSIT-IV	40	8	20.00	8	2	12	3			1	
B.Sc.-CSIT-V	37	8	21.62	8	3	6	0			2	1
BALLB-I	48	23	47.92		11		8				1
BALLB-II	48	20	41.67		9		5				1
BALLB-III	58	21	36.21	34	14	6	1	1	1	3	1
BALLB-IV	59	15	25.42		8		1				1
BALLB-V	50	20	40.00		10		2				1
Master's Level											
MBS-I	67	8	11.94		6		3				
MBS-II	55	11	20.00		8		4				
MBS-III	31	11	35.48		5		2				1
MBS-IV	31	22	35.48		11		5				1
MBA-I	8	4	50.00		1						
MBA-II	8	3	37.50		0						
MBA-III	7	7	100	6	6	1	1				
MBA-IV	7	7	100		6	1	1				
MA-I	108	43	39.81		20		7		1		1
MA-II	91	61	67.03		28		9				1
MA-III	109	60	55.05		27		9				1
MA-IV	106	97	91.51		40		16				1
M.Ed.-I	51	27	52.94		25		3				
M.Ed.-II	46	33	71.74		30		6				
M.Ed.-III	30	13	43.33		12						
M.Ed.-IV	28	25	89.29		20		2				

Source: Examination Section Record of KMC

माथिको तालिका नं. ४ को विश्लेषण गर्दा सुरक्षा भर्ना वर्षहरूमा विद्यार्थीहरूको भर्ना दरको संख्याका आधारमा उत्तीर्ण दर अलि कम देखिएको छ जसले गर्दा विद्यार्थीको उत्तीर्ण दर कम देखिन गएको हो जसको कारण विद्यार्थीहरू उच्चशिक्षाबाट क्याम्पस स्तरको पठनपाठन तथा वातावरणमा प्रवेश गर्दा क्याम्पस स्तरको पठनपाठन तथा वातावरण बुझ्न र घुलमिल हुन समय लागेको हुन सक्छ तर देश भरिको

र विश्वविद्यालयको नतिजा प्रतिशत हेर्दा हाम्रो क्याम्पसको उत्तीर्ण दर सन्तोषजनक नै भन्न सकिन्छ । विद्यार्थीहरू अन्तिम त्रिकोणाकार सेमेस्टरहरूको परीक्षाहरूमा अधिकांश विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको देखिन्छ जहाँ ६० देखि ९० प्रतिशतसम्म विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको देखिन्छ भने कुनै-कुनै सेमेस्टरमा १०० प्रतिशत पनि नतिजा देखिएको छ । जुन राम्रो नतिजाको रूपमा लिन सकिन्छ । माथि तालिकामा सेमेस्टर प्रणालीको विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण दर अन्तिम सेमेस्टरको भन्दा शुरुका सेमेस्टरको नतिजा न्यून नै देखिएको छ । जसको कारण विद्यार्थीहरू सेमेस्टर प्रणालीका लागि नयाँ भई सेमेस्टर प्रणाली बुझ्नमा समय लागेको हुन सक्छ भने अर्को प्रमुख कारण विद्यार्थीहरूको अध्ययन गर्ने तरिका गाइड तथा सोलुसन बुक जस्ता सामग्री पढी पास गर्ने बानीको विकास भएकोमा सु.प.वि.मा पठनपाठन हुने विषयहरूको लागि त्यस्ता अध्ययन गर्ने सामग्री तथा स्रोतको अभाव देखिन्छ ।

२.३ स्नातक दर प्रवृत्ति विश्लेषण (Graduate Trend Analysis)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा विभिन्न वर्ष तह पार गर्ने स्नातकहरू (Graduates) को संख्यालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

Table 5: Year-Wise Graduate Trend of Students of 2018/19 to 2022/23

Year	Total	Female	EDJ	Dalit	Others
2018/19	695	341	174	18	6
2019/20	620	297	118	10	0
2020/21	597	282	136	18	0
2021/22	555	261	116	18	0
2022/23	570	345	143	18	1

Source: Examination Section Record of KMC

माथि तालिका नं. ६ को तथ्याङ्कलाई दृष्टिगत गर्दा शैक्षिक सत्र २०१८/१९ मा ६९५ जना, शैक्षिक सत्र २०१९/२० मा ६२० जना, शैक्षिक सत्र २०२०/२१ मा ५९७ जना र शैक्षिक सत्र २०२१/०२२ मा ५५५ जना विद्यार्थीहरूले स्नातक र स्नातकोत्तर तहको शैक्षिक उपाधी हासिल गरेका थिए । शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा ५७० जना उत्तीर्ण रहेकोमा राष्ट्रिय स्तरको नतिजालाई तुलना गर्दा उक्त उत्तीर्ण दर राम्रो नै मानिन्छ ।

यस क्याम्पसमा विभिन्न वर्ष तह पार गर्ने स्नातकहरूको तहगत र समावेशीतामा आधारित संख्यालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

Table 6: Graduate Trend of Students

(Programme Wise/ Level Wise, Disaggregated by Female and Educationally Disadvantaged Students)

Level	Programme	Graduated Students in 2018/19 AD				
		TOTAL	GIRLS	EDJ	Dalits	Madhesi
Bachelor	BBS	265	104	63	11	1
	BA	111	62	47	2	1
	B.Ed.	96	67	38	1	0
	B.Sc.	15	5			
	BBM	23	11	3	0	3
Master	MBS	96	46	7	1	1
	MA	40	16	9	2	0
	M.Ed.	49	30	7	1	0
Total		695	341	174	18	6
Level	Programme	Graduated Students in 2019/20 AD				
		TOTAL	GIRLS	EDJ	Dalits	Madhesi
Bachelor	BBS	246	114	48	7	
	BA	49	26	25		

	B.Ed.	39	19	12		
	B.Sc.	26	12	1	2	
	BBM	40	15	7	0	0
Master	MBS	89	43	10		
	MA	66	35	15	1	
	M.Ed.	65	39	6		
Total		620	297	118	10	
Level	Programme	Graduated Students in 2020/21 AD				
		TOTAL	GIRLS	EDJ	Dalits	Madhesi
Bachelor	BBS	247	117	58	7	0
	BA	144	76	46	7	0
	B.Ed.	84	55	17	3	0
	B.Sc.	24	5	5	0	0
	BBM	47	15	7	3	0
Master	MBS	23	10	2	1	0
	MA	7	5	3	0	0
	M.Ed.	20	13	5	0	0
Total		596	296	143	21	0
Level	Programme	Graduated Students in 2021/22 AD				
		TOTAL	GIRLS	EDJ	Dalits	Madhesi
Bachelor	BBS	262	131	33	8	0
	BA	129	72	43	4	0
	B.Ed.	55	31	10	4	0
	B.Sc.	4	1	0	0	0
	BBM	56	34	13	0	2
Master	MBS	26	15	1	1	0
	MA	7	4	0	0	0
	M.Ed.	16	9	5	1	0
Total		555	297	105	18	2
Level	Programme	Graduated Students in 2022/23 AD				
		TOTAL	GIRLS	EDJ	Dalits	Madhesi
Bachelor	BBS	158	84	30	4	
	BA	117	85	48	5	
	B.Ed.	86	54	18	5	
	B.Sc.	25	15	2		
	BBA	21	10	1		
Master	MBS	117	66	23	3	
	MA	30	23	14	1	1
	M.Ed.	16	8	7		
Total		570	345	143	18	1

Source: Examination Section Record of KMC

माथि तालिका नं. ६ को तथ्याङ्कको उत्तीर्ण दरलाई दृष्टिगत गर्दा क्याम्पसका विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरूको वार्षिक परीक्षा अन्तर्गत शैक्षिक सत्र २०१८/१९ को तथ्याङ्कलाई दृष्टिगत गर्दा कूल ६९५ विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। सबैभन्दा बढी बिबिएसमा २६५ जना रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम बिएस्सीमा १५ जना उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०१९/२० मा कूल ६२० विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको देखिन आएको छ। सबैभन्दा बढी बिबिएसमा २४६ जना रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम बिएस्सीमा २६ जना उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०२०/२१ मा कूल ५९६ विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको पाइएको छ। सबैभन्दा बढी बिबिएसमा २४७ जना रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम बिएस्सीमा २४ जना उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०२१/२२ मा कूल ५५५ विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको पाइएको छ। सबैभन्दा बढी बिबिएसमा २६२ जना रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम बिएस्सीमा ४ जना उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०२२/२३ मा कूल ५७० विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। सबैभन्दा बढी बिबिएसमा १५८ जना रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम एम.एड. मा १० जना उत्तीर्ण भएको देखिन्छ। यहाँ बीबीएसको उत्तीर्ण दर सबैभन्दा बढी हुनुको कारण बीबीएसमा विद्यार्थीहरूको संख्या नै बढी हुनु र बीएस्सीमा विद्यार्थी संख्या नै कम भएको हुँदा उत्तीर्ण दर कम भएको पाइएको हो।

२.४ शैक्षिक कार्यक्रमहरू (Academic Programmes)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा वि.सं. २०३७ सालदेखि वाणिज्य सङ्काय र वि.सं. २०३९ सालदेखि मानविकी सङ्कायको पढाइ सुरु भयो। वि.सं. २०५७ सालमा एम.बी.एस. तहको पढाइ सुरु भयो। वि.सं. २०६४ सालमा शिक्षा सङ्कायमा एम.एड. का कक्षा सञ्चालन भए। वि.सं. २०५९ सालदेखि बी.एड.का कक्षा सञ्चालन हुन पुगे। वि.सं. २०६० सालदेखि एक वर्षे बी.एड. को कक्षा सञ्चालन भयो। वि.सं. २०७० सालमा बी.बी.एम. र २०७१ सालमा विज्ञान सङ्कायतर्फ बी.एस्सी. कक्षा सञ्चालन भई आएका छन् भने स्नातकोत्तर तहमा शिक्षाशास्त्र सङ्कायतर्फ एम.एड. र मानविकी सङ्कायतर्फ एम.ए.का कक्षाहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन्। यसरी हाल सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पसको रूपमा सामायोजन भएपछि बी.बी.ए., बी.ए.एल.एल.बी., एम.बी.ए., बीएस्सी-सीएसआइटी, बीएड-सीएसआइटी आदि कार्यक्रमहरू थप भई सञ्चालन भइरहेका छन्।

Table 7: Academic Programmes

Departments	Programs	Duration
Management	BBS	4-Year: semester system
	BBA	4-Year: Semester system
	BBM	4-Year: Semester system
	MBS	2-Year: Semester system
	MBA	2-Year: Semester system
Humanities	BA and BSW	4-Year: Semester system
	MA (Nepali)	2-Year: Semester system
	MA (Economics)	2-Year: Semester system
	MA (Sociology)	2-Year: Semester system
	MA (English)	2-Year: Semester system
	MA (Development Studies)	2-Year: Semester system
Education	4-Year B.Ed.	4-Year: Semester system
	B.Ed. CSIT	4-year: Semester system
	P.B.Ed.	1-year: Semester system
	M.Ed. (English)	2-Year: Semester system
	M.Ed. (EPM)	2-Year: Semester system
	M.Ed. (Curriculum)	2-Year: Semester system
	M.Ed. (Health Education)	2-Year: Semester system
	M.Ed. (Nepali)	2-Year: Semester system
Science	B.Sc. (Physical Group)	4-Year: Semester system
	B.Sc. (Biology Group)	4-Year: Semester system
	B.Sc.-CSIT	4Year: Semester system
Law	BALLB	5- year: Semester system
NRM	B.Sc. Forestry	4- year: Semester system

२.५ शैक्षणिक विधिहरू (Educational Pedagogy)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसमा विगतका वर्षहरूमा शिक्षक केन्द्रित विधि मात्रै अनुसरण हुँदै आएकोमा हाल आएर पठनपाठनका विधिहरूमा परिवर्तन ल्याउने प्रयास गरिएको छ । धेरै भवनहरूका कक्षाकोठाहरूमा मल्टीमिडिया प्रोजेक्टरको व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट प्रस्तुतीकरण विधि अपनाउनमा मद्दत पुगेको छ । सेमेस्टर प्रणाली अन्तर्गत प्रस्तुतीकरण विधि र परियोजना कार्यविधि समेत अवलम्बन गरिन्छ ।

३. भौतिक प्रगति (Physical Progress)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको भौतिक प्रगतिलाई पूर्वाधार विकास, शैक्षिक सहयोग तथा उपकरणहरू, फर्निचर, पाठ्यपुस्तक, जर्नल र सन्दर्भ सामग्रीहरूको उपलब्धताको आधारमा विश्लेषण गरिएको छ ।

३.१ पूर्वाधार विकास (Infrastructural Development)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको शिक्षण-सिकाई क्रियाकलापहरूलाई सहजीकरण गर्न र बृद्धि गर्न यस क्याम्पसले आफ्ना भौतिक पूर्वाधारहरू थप्ने, निर्माण गर्ने र मर्मत गर्ने क्रमलाई जारी राखेको छ । २०७२/०७३ मा एउटा ६५ कि.वा. क्षमता भएको जेनेरेटर खरिद गरिएको छ र शैक्षणिक र प्रशासनिक क्रियाकलापलाई सघाउ पुऱ्याउने र क्रियाकलापलाई अटुट र निर्वाध सञ्चालन गर्न एउटा १०० के.भी. विद्युतीय ट्रान्सफर्मर पनि जडान गरिएको छ । यस अवधिमा ४ थान खानेपानी टंकीहरू खरिद गरिएका छन् । उक्त ट्याङ्कीहरूको क्षमता ६,००० लिटर रहेको छ । हरेक भवनमा पर्याप्त खानेपानीका धाराहरू निर्माण गरिएका छन् । थपिएका उपयुक्त सामग्रीहरू सहित क्याम्पसको भौतिक पूर्वाधारहरू जम्मा जम्मी निम्नानुसार रहेका छन् :

• जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल	- ५४० कठठा (२७ बिगाहा)
• भवन	- ६ वटा शैक्षिक भवन र अन्य ९ वटा गरी जम्मा १५ वटा
• भवनले ओगटेको क्षेत्रफल	- ३२,४५२ वर्ग फिट
• कक्षाकोठा संख्या	- ९०
• कम्प्युटर प्रयोगशाला संख्या	- २
• विज्ञान प्रयोगशाला	- ६
• शौचालय (छात्र/छात्रा)	- २८ वटा
• मिटिङ्ग हल	- २ वटा
• क्यान्टिन	- १ वटा
• कटेज	- १ वटा (तीन कोठा)
• प्रतीक्षालय	- १ वटा
• खानेपानी बोरिङ्ग	- १ वटा
• सरस्वतीको मन्दिर	- १ वटा
• विद्यार्थी अतिरिक्त प्रयोजन कोठा	- ५ कोठा
• छात्रावास भवन (२ तले, १८ कोठा)	- १ वटा
• खेलमैदान	- फुटबल, भलिबल, क्रिकेट, बास्केटबल आदि
• साइकल र मोटरसाइकल स्ट्याण्ड	- ४ वटा
• मिटिङ्ग हल (मेघाहल)	- १ वटा
• वन विज्ञान भवन	- १ वटा
• स्ववियु भवन	- १ वटा
• सेमिनार हल	- २ वटा
• के.एम.सी. म्युजिक क्लब	- १ वटा

३.२ शैक्षिक सहयोग र उपकरणहरू (Educational Aids and Equipments)

विद्यार्थीहरूको पठन-पाठनमा गुणस्तरीयता कायम गर्न र निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्न निम्नानुसारका शैक्षिक सहयोग सामग्रीहरू खरिद गरिएका छन् :

• कम्प्युटर संख्या	- १३८ थान
• ल्यापटप संख्या	- ६९ थान
• फोटोकपी मेसिन	- ८ थान
• प्रिन्टर्स	- १८ थान
• फ्याक्स मेसिन	- २ थान
• ओभर हेड/मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर	- ३५ थान
• स्मार्ट बोर्ड	- १६ थान
• इन्टरनेट सर्भिस	- ३ लाइन जडान
• इन्टरनेट जडिएका कम्प्युटर्स	- ८० थान
• क्यामेरा	- १ थान
• सि.सि.टि.भी. क्यामेरा	- २४ थान
• पंखा	- २८४ थान
• एफ.एम. रेडियो/स्टेशन	- १ (१०४.६ मेगा हर्ज)
• चेक राइटर मेसिन	- १ थान
• इन्भटर	- ४ थान
• इन्भटर ब्याट्री	- ९ थान
• सांस्कृतिक कार्यक्रम पोशाक	- ७ सेट महिला
• हाजिरी रेकर्ड मेसिन	- ३ थान
• घाँस काट्ने मेशिन	- १ थान

३.३ पुस्तक, जर्नल र सन्दर्भ सामग्रीहरू (Books/Journals/Reference Materials)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको पुस्तकालय समग्र सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रकै सबैभन्दा ठूलो पुस्तकालय हो । यसमा गत आ.व. सम्म जम्मा ५७,७३४ वटा पुस्तकहरू रहेकोमा यस आ.व. पुस्तकहरूको संख्या ५९,९८७ पुगेको छ ।

पुस्तकालयमा जम्मा ७ वटा कोठाहरू छन् । पुस्तकालय भवन विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको संयुक्त लगानीमा निर्मित आधुनिक र सुविधा सम्पन्न छ । यसमा ३ वटा अध्ययन कक्षहरू र एउटा ई-पुस्तकालय छ । ई-पुस्तकालयमा २० थान कम्प्युटरहरू छन्, जसमा प्रयोगकर्ताहरूले अनलाईन् जर्नलहरू र आवश्यक पुस्तक पढ्न तथा डाउनलोड गर्न सजिलै सक्दछन् ।

पुस्तकालयमा दैनिक ४४ पत्र-पत्रिकाहरू राखिने गरिएका छन्, त्यस मध्ये राष्ट्रिय र स्थानीय गरी दुबै किसिमका दैनिक पत्रिकाहरू छन् । दुई साप्ताहिक र ५ मासिक पत्र-पत्रिका पनि यस पुस्तकालयले राख्ने गरेको छ ।

पुस्तकालयमा ९०० भन्दा बढी मास्टर्स डिग्रीका थिसिसहरू छन् । विभिन्न प्रकारका प्राज्ञिक जर्नलहरू पनि राखिएका छन् । पुस्तकालयमा सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय अन्तर्गत पठनपाठन हुने पुस्तकहरू तथा अन्य पाठ्यपुस्तक र जर्नलहरूको संख्या थपिनु पर्ने देखिन्छ । जसले गर्दा विद्यार्थी, प्राध्यापक र अन्य अनुसन्धाताहरूलाई थप सहज हुने देखिन्छ ।

३.४ फर्निचरहरू (Furniture)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको पठनपाठन एवम् प्रशासनिक कार्यमा सहयोगी हुने निम्न अनुसारका फर्निचरहरू उपलब्ध छन् :

- बेन्च/डेस्क संख्या - २२८० थान
- कुर्सीहरू - ६९० थान
- स्टिल दराज - १८ वटा
- स्टिल च्याक - ७४ वटा
- स्टिल टेबुल - १८ थान
- सेतोपाटी - ११ थान
- काठको दराज - ३ थान
- प्लाष्टिक कुर्सीहरू - ८६ थान

४. वित्तीय प्रगति (Financial Progress)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको वित्तीय प्रगतिलाई स्वआर्जित तथा सरकारी अनुदानबाट प्राप्त आम्दानी र चालू एवम् पूँजीगत खर्चको आधारमा विश्लेषण गरिएको छ ।

४.१ वित्तीय स्रोत तथा आय विश्लेषण (Analysis of Financial Resources / Income)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको वित्तीय स्रोत अन्तर्गत विद्यार्थीबाट संकलन गरिएको शुल्क, बैंकबाट प्राप्त ब्याज र अन्य आम्दानीका स्रोतहरू पर्दछन् जसलाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.१ स्वआर्जित आय (Self Generated Income/Resources)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको स्वआर्जित आयको मुख्य स्रोत भनेको विद्यार्थीबाट सङ्कलन गरिने शुल्क हो । दोस्रो स्रोत बैंकमा रहेको मुद्दती खाताबाट आर्जन हुने ब्याज हो । विद्यार्थीको शुल्क तथा बैंक ब्याज र अन्य आम्दानीका स्रोतहरूलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

Table 9: Self Generated Income of 2076/77 – 2080/81

F/Y	Students fees	Bank Interest	Others	Total	% of Students fee
2076/77	160,740,682	32,348,207	1,244,367	194,333,256.00	82.71
2077/78	108,648,131	27,879,701	671,482	137,199,314.00	79.19
2078/79	125,007,586	33,017,439.83	438,786.02	158,463,812.00	78.88
2079/80	76,698,419	38,421,413.66	353452.88	115,473,286.00	66.42
2080/81	69,938,752	30,469,988.76	319,948.00	100,728,688.76	69.44

Sources: Account Department of KMC

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको पाँच वर्षको आयलाई विश्लेषण गर्दा आ.व. २०७६/७७ मा कुल जम्मा आम्दानी रु. १९४,३३३,२५६ प्राप्त हुन गएको छ । जसमा सबैभन्दा बढी विद्यार्थीहरू प्राप्त शुल्क बाफत रु. १६०,७४०,६८२ रहेको छ जुन कूल आम्दानीको ८२.७१ प्रतिशत रहेको छ भने करिब १८ प्रतिशत मात्र अन्य स्रोतबाट आय आर्जन भएको देखिन्छ । यसरी प्रत्येक आर्थिक वर्षमा आम्दानी क्रमशः घट्दै गएको देखिएको छ भने जहाँ आ.व. २०८०/८१ मा कुल जम्मा आम्दानी रु. १००,७२८,६८८.७६ शुल्कको रूपमा संकलन भएको छ भने यस आर्थिक वर्षमा विद्यार्थीहरू प्राप्त शुल्क बाफत रु. ६९,९३८,७५२ रहेको छ जुन कूल आम्दानीको ६९.४४ प्रतिशत रहेको छ । जहाँ प्रत्येक वर्षमा आम्दानी घट्दै जानुको मुख्य कारण यो क्याम्पस सामुदायिक क्याम्पसबाट सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस भई विद्यार्थीहरूको शुल्कमा धेरै कम हुन गई आम्दानीमा कम हुन गएको छ ।

४.१.२ सरकारी स्रोतबाट अनुदान (Grants from Government Sources)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसलाई सरकारी स्रोतबाट प्राप्त हुने आम्दानीको मुख्य स्रोत भनेको विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्राप्त हुने अनुदान नै हो । विगत पाँच वर्षमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग र अन्य निकायहरूबाट प्राप्त भएको आम्दानीलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

Table 10: Grants from Government Sources of the Last Five Years, 2076/77 – 2080/81

F/Y	UGC	Other government bodies	Total Grants	Self generated	Total Revenue	% of Grants
2076/77	4,106,300	1,435,000	5,541,300	194,333,256	205,415,856.00	2.77
2077/78	1,616,000	40,705,318	40,866,919	137,199,314	220,387,551.00	18.54
2078/79	3,000,000	12,154,924	15,154,924	158463812	188,773,660.00	8.028
2079/80	150,000	44,069,465	44,219,465	115,473,286	203,912,216.00	21.68
2080/81	2,550,000.00	52,448,405.00	54,998,405.00	100728688.76	155,727,093.76	35.32

Sources: Account Department of KMC.

माथिको तालिका अनुसार आ.व. २०७६/७७ मा रु. २०५,४१५,८५६.०० मध्ये रु. ४१ लाख ६ हजार तीन सय अनुदान प्राप्त भएको थियो । अन्य सरकारी निकायबाट कैलाली बहुमुखी क्याम्पसलाई आ.व. २०७६/७७ मा रु. १४ लाख ३५ हजार प्राप्त भएको थियो । कैलाली बहुमुखी क्याम्पसले आ.व. २०७७/७८ मा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट १६ लाख १६ हजार र अन्य सरकारी निकायबाट ४ करोड ७ लाख ५ हजार ३१८ गरी जम्मा ४ करोड ८ लाख ६६ हजार ९१९ रूपैया अनुदान प्राप्त गरेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा कुल अनुदान मध्ये विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट ३ लाख मात्र र अन्य सरकारी निकायबाट १ करोड २१ लाख ५४ हजार ९२४ गरी जम्मा १ करोड २४ लाख ५४ हजार ९२४ रूपैया अनुदान प्राप्त गरेको देखिन्छ भने आ.व. २०७९/८० मा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट १ लाख ५० हजार मात्र र अन्य सरकारी निकायबाट ४ करोड ४० लाख ६९ हजार ४६५ गरी जम्मा ४ करोड ४२ लाख १९ हजार ४६५ रूपैया अनुदान प्राप्त गरेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०८०/८१ मा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट २५ लाख ५० हजार मात्र र अन्य सरकारी निकायबाट ५ करोड २४ लाख ४८ हजार ४०५ गरी जम्मा १५५,७२७,०९३.७६ रूपैया अनुदान प्राप्त गरेको देखिन्छ ।

४.२ खर्च विश्लेषण (Analysis of Expenditures)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको खर्चलाई चालू खर्च र पूँजीगत खर्चको आधारमा विश्लेषण गरिएको छ ।

४.२.१ चालू खर्चहरू (Recurrent Expenses)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको चालू खर्चलाई तलब शीर्षकमा गरिएको खर्च र अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च गरी तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिए अनुसार दुई भागमा वर्गीकरण गरिएको छ :

Table 11: Recurrent Expenses of 2076/77 – 2080/81

F/Y	Salaries	Others recurring expenses	Total recurring expenses
2076/77	89,903,231.00	28,143,761.00	118,046,992.00
2077/78	83232183.55	26865865.66	110,098,049.21
2078/79	104064404.67	20560297.81	124,624,702.00
2079/80	121094436.42	12693860.66	133,788,297.00
2080/81	119,745,318.03	16,329,621.61	136,074,939.64

Sources: Account Department of KMC

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको खर्चको मुख्य क्षेत्र क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूको तलब हो । जहाँ तलब शीर्षकमा नै सम्पूर्ण आ.व.हरूमा क्रमशः खर्चको सिमा बढ्दै गएको देखिएको छ । जसको प्रमुख कारण नेपाल सरकारले नियमित तलबमा बृद्धि गर्नाले प्राध्यापक र कर्मचारीहरूको तलवमानमा बृद्धि हुन गएको हो ।

४.२.२ पूँजीगत खर्च (Capital Expenditure)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको पूँजीगत खर्चलाई मुख्य पूर्वाधार विकास, उपकरणहरू खरिद, पुस्तक खरिद र कार्यक्रम विस्तार शीर्षकहरूमा विभाजन गरिएको छ :

Table 12: Capital Expenditure of 2076/77 – 2080/81

F/Y	Major infrastructures development	Equipment	Books	Programme Expansion	Total
2076/77	32,887,236	2,140,762	733,717	32,887,236	35,761,715.00
2077/78	5061471.10	7467870.78	659710	5,061,471	13,189,051.88
2078/79	3884965.06	3520982.67	5987304.91	-	9,508,287.58
2079/80	26955225.45	2900423.13	3273186.93	26,955,225	33,128,835.51
2080/81	6,879,609.17	6,093,022.15	964,895.80	-	13,937,527.12

Sources: Account Department of KMC

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको मुख्य भौतिक पूर्वाधारमा आ.व. २०७६/७७ को कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको मुख्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण भनेको पुस्तकालय तथा प्रशासनिक भवनको निर्माण कार्य हो। विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको उच्च शिक्षा सुधार परियोजनाअन्तर्गतको स्रोत परिचालन अनुदानबाट क्याम्पसको पुस्तकालय तथा प्रशासनिक भवनको पहिलो, दोस्रो र तेस्रो तलाको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको थियो। सो कार्यमा आ.व. २०७६/७७ मा रु. ३ करोड ५ लाख ३६ हजार ७१० खर्च भएको थियो। आ.व. २०७७/७८ मा भौतिक पूर्वाधारमा ५० लाख ६१ हजार ४७१.१० खर्च भएको देखिन्छ। उपकरण खरिदमा ७४ लाख ६७ हजार ८७०.७८ खर्च भएको देखिन्छ। पुस्तक खरिदमा ६ लाख ५९ हजार ७१० खर्च भएको देखिन्छ। आ.व. २०७८/७९ मा भौतिक पूर्वाधार तर्फ ३८ लाख ८४ हजार ९६५.०६ खर्च भएको देखिन्छ। पुस्तक खरिदमा ५९ लाख ८७ हजार ३०४.९१ खर्च भएको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७९/८० मा भौतिक पूर्वाधारमा २ करोड ६९ लाख ५५ हजार २२५.४५ खर्च भएको देखिन्छ। उपकरण खरिदमा २९ लाख ४२३.१३ हजार खर्च भएको देखिन्छ। पुस्तक खरिदमा ३२ लाख ७३ हजार १८७.१३ खर्च भएको देखिन्छ। जसमा विज्ञान तथा प्रविधी भवन ए र बी को निर्माण भएको छ। र अन्त्यमा आ.व. २०८०/८१ मा भौतिक पूर्वाधारमा ६८ लाख ७९ हजार ६०९.१७ खर्च भएको देखिन्छ। उपकरण खरिदमा ६० लाख ९३ हजार ०२२.१५ हजार खर्च भएको देखिन्छ। पुस्तक खरिदमा ९ लाख ६४ हजार ८९५.८० खर्च भएको देखिन्छ।

४.३ गत वर्षको लेखापरीक्षण अवलोकन, सुझाव तथा समस्या न्यूनीकरणका प्रयासहरू (Audit Observations, Recommendation and Steps Taken to Mitigate the Issues of Last Year)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसले तयार गरेका वित्तीय विवरणहरू लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त (Generally Accepted Accounting Principles) तथा प्रचलित कानून बमोजिम तयार गरे नगरेको सम्बन्धमा नेपाल लेखापरीक्षणमान (Nepal Standards on Auditing) बमोजिम लेखापरीक्षण गरी सो विवरणले क्याम्पसको आय-व्ययको सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गरे नगरेको सम्बन्धमा राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा लेखापरीक्षण अवलोकन, प्रतिवेदनमा उठाइएका सुझावहरू र समस्याहरू न्यूनीकरणका लागि गरिएका प्रयासहरू तल प्रस्तुत गरिएका छन् :

क. आ.व. २०८०/८१ का प्रमुख लेखा नीतिहरू (Accounting Principles)

१. संस्थाको वित्तीय कारोबारहरूको लेखा सम्भव भएसम्म नेपाल लेखामान र लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त (GAAP) को आधारमा राखिएको छ।
२. संस्थाको आम्दानी नगद (Cash Basis) तथा खर्चको हिसाब प्रोदभावी (Accrual Basis) आधारमा राखिएको छ। आ.व. २०७९/८० सँग सम्बन्धित खर्चहरूको भुक्तानी आ.व.२०८०/८१ मा भएता पनि आ.व. २०७९/८० मा खर्च व्यवस्था नगरी भुक्तानीको आधारमा खर्च लेखाङ्कन गरिएको छ।
३. संस्थाले स्थिर सम्पत्तीहरू ऐतिहासिक लागत अबधारणाको आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ। लगानीलाई परल मूल्यको आधारमा लेखाङ्कन गर्ने नीति रहेको छ।
४. स्थिर सम्पत्तिहरूमा आयकर ऐनले तोके बमोजिमको दर प्रयोग गरी हास कट्टी गर्ने नीति रहेको छ। स्थिर सम्पत्तिको सुरु

मौजदातमा मात्र चालू आ.व. मा हास कट्टी गर्ने र यस आ.व. मा खरिद गरिएका स्थिर सम्पत्तिमा आउने आ.व.मा मात्र हास कट्टी गर्ने गरिएको छ ।

ख. आ.व. २०७९/८० का लेखा सम्बन्धी टिप्पणी तथा सुझावहरू

१. संस्था कर छुट प्राप्त संस्था भएकाले आयकरको ब्यवस्था गरिएको छैन । क्याम्पसले स्थायी लेखा नम्बर (PAN) तथा कर छुट प्रमाणपत्र लिइसकेको छ ।
२. क्याम्पसको आर्थिक प्रशासनलाई अद्यावधिक बनाउन क्याम्पसको आर्थिक नियमावलीलाई संशोधन गरी अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यक देखिन्छ ।
३. सम्पत्ति सामान जिन्सी खातामा आम्दानी गर्दा भ्याट सहितको परल मूल्य उल्लेख गरी आम्दानी बाधनुपर्नेमा सो अनुसार मूल्य नराखी भ्याटबाहेकको मूल्य उल्लेख गरी आम्दानी बाधेकोमा भ्याट सहितको परल मूल्य उल्लेख गरी जिन्सी खातामा आम्दानी देखाउनु पर्ने हुन्छ । कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०५९ अनुसार प्रत्येक आर्थिक वर्षमा कम्तीमा एक पटक क्याम्पसमा खरिद भएका जिन्सी मालसामानको रेकर्ड र मालसामानको स्थितिबारे जाँच गर्नु पर्दछ ।
४. संस्थाले कर्मचारी बिदाको १२० दिन संचित राखि बाँकी दिनको भुक्तानीलाई सो आर्थिक वर्षमा खर्च लेख्ने गरेको छ ।
५. अघिल्लो आर्थिक वर्षको रकमलाई आवश्यकता अनुसार पुर्नःसंरचना तथा पुर्नःवर्गीकरण गरिएको छ ।

ग. लेखा सम्बन्धी टिप्पणी तथा सुझावहरू न्यूनीकरणका प्रयासहरू

१. स्थिर सम्पत्ति खरिदको लागि प्राप्त अनुदान आयको लेखाङ्कन सोहि अनुदान आयलाई कूल स्थिर सम्पत्तिको लागतबाट घटाई खूद रकमलाई मात्र स्थिर सम्पत्तिको लागतमा पुँजीकरण गरिनेछ । साथै कुनै आ.व. मा खरिद गरिएको स्थिर सम्पत्ति सो आ.व.मा पूर्ण अथवा आंशिक रूपमा प्रयोग भएमा सो अवधिको पनि हास कट्टी गर्न थालिएको छ ।
२. बिगतमा संस्थाद्वारा अवकाश भुक्तानीको लागि कुनै पनि कोषको स्थापना तथा सञ्चालन नगरिएको र संस्थाको वासलातमा सो प्रयोजनको लागि 'पेन्सन तथा औषधोपचार कोष' नदेखिएकाले गत वर्षदेखि नेपाल सरकारद्वारा स्वीकृति प्राप्त अवकाश कोष स्थापना गरिएको छ ।
३. लामो समयसम्म फछ्यौट नभएका पेशकी रकम फछ्यौट गरिएको छ ।
४. क्याम्पसको आर्थिक प्रशासन नियमावली परिमार्जन गरी यसै आ.व. देखि लागु गरिने छ ।
५. संस्थाको स्वामित्वमा रहेको जग्गालाई मान्यता प्राप्त इन्जिनियरबाट पुर्नमूल्यांकन गराई मूल्यमा आएको बढोत्तरीलाई संस्थाको 'पुजीकोष' अर्न्तगत 'जग्गा पुर्नमूल्याङ्कन कोष'मा जम्मा गरने छ ।
६. अतिरिक्त भत्ताको रकम ठूलो हुनुले कर्मचारीले बहन गरिरहेको अतिरिक्त कक्षाको भार पनि अत्यन्तै धेरै छ भन्ने बुझिन्छ । यस स्थितिबाट सृजना हुने अतिरिक्त कक्षाको भारले कर्मचारीको अध्यापन क्षमता तथा गुणास्तरमा पनि प्रश्न उठाउँछ । त्यसकारण यसै आ.व. देखि पूर्णकालीन शिक्षकको दरबन्दी सृजना गरी पदपूर्ति गरिने छ ।

५. सामाजिक प्रगति (Social Progress)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पस नेपाल सरकारबाट सञ्चालित क्याम्पस भएकोले क्याम्पसको प्रगतिको मुख्य पक्ष भनेको सामुदायमा रहेको सम्पूर्ण व्यक्तिहरूको सम्बन्ध रहेको हुन्छ । क्याम्पसमा सामाजिक संलग्नता अभिवृद्धिका लागि निम्न गतिविधिहरू गरिदै आएका छन् :

- समाजमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने नागरिक समाज, उद्योगी, व्यवसायी, कानून व्यवसायी, समाजसेवी र राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू सबैको कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको सहज र समान पहुच हुने,
- उद्योगी व्यवसायी तथा समाजसेवीबाट क्याम्पसको भौतिक पूर्वाधारको लागि आर्थिक स्रोत जुटाउन आग्रह गर्ने,
- स्थानीय निकाय तथा सरकारी र गैरसरकारी संस्थाहरूबीच सहकार्य गर्ने,
- स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनका अध्यक्षलाई क्याम्पसको विभिन्न समितिमा पदेन सहभागी गराउने,
- सामुदायिक गतिविधिहरूमा प्राध्यापक, कर्मचारी एवम् विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहने,
- कैलाली बहुमुखी क्याम्पसका भूतपूर्व विद्यार्थीहरूलाई संगठित गरी क्याम्पसको समग्र विकासमा सहभागी गराउने ।

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको असल सामाजिक सम्बन्धको कारणले विगतका वर्षहरूमा खानेपानी व्यवस्थापनको लागि स्थानीय उद्योगपतिबाट करिव रु.१५ लाख सहयोग प्राप्त भएको थियो । त्यसैगरी सांसद विकास कोषबाट एफ.एम.रेडियो स्थापनार्थ रु.१० लाख र बहुउद्देश्यीय परीक्षा तथा सभा हल निर्माणको लागि १ करोड, सामाजिक विकास मन्त्रालयको सहयोगमा रु. ५ करोड रकम बराबरको विज्ञान तथा प्रविधि भवन-बी र रु. ८ करोड रकम बराबरको विज्ञान तथा प्रविधि भवन-बी आर्थिक सहयोग प्राप्त भएको थियो । विभिन्न व्यक्तिहरू र निकायहरूबाट आगामी आर्थिक वर्षहरूमा पनि यस किसिमको सहयोग प्रदान गर्ने प्रतिवद्धता प्राप्त भएको छ । आगामी वर्षहरूमा सामाजिक सम्बन्धलाई अझै विस्तार गर्न तपसिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू गर्ने क्याम्पसको योजना रहेको छ :

- क्याम्पसमा समुदाय संलग्न तथा सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने ,
- सामाजिक संलग्नताका क्षेत्रहरू पहिचान गरी साभेदारीमा वृद्धि गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिने,
- सामाजिक गतिविधिहरूमा मद्दत पुग्ने 'आउट रिच' कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- प्राध्यापक तथा विद्यार्थीहरूको स्वयमसेवी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- छात्रवृत्ति तथा पदकका लागि व्यक्ति तथा संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने,
- क्याम्पसको विकासको लागि पूर्व विद्यार्थी संगठनलाई सक्रियता प्रदान गर्ने ।

६. समस्या तथा चुनौतीहरू (Issues and Challenges)

६.१ समस्या तथा चुनौतीहरू (Issues and Challenges)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पस देशकै अग्रणी शैक्षिक संस्थाको रूपमा विकसित भइरहेको भएता पनि यसका केही विद्यमान समस्या तथा चुनौतीहरू निम्नानुसार छन् :

- भौतिक पूर्वाधार तथा उपकरणहरूको अपर्याप्तता: विद्यार्थीहरूको बढ्दो चाप र माग अनुसार कक्षाहरू सञ्चालन गर्नका लागि उपलब्ध पूर्वाधार तथा उपकरणहरू अपर्याप्त छन् । कक्षाकोठा, कम्प्युटर ल्याब, विज्ञान प्रयोगशाला, ओभरहेड प्रोजेक्टर, स्मार्ट बोर्ड जस्ता उपकरणहरू कम पर्न गएको महसुस हुन्छ ।
- अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारमा समस्या: यस क्याम्पसले विदेशका कलेज वा विश्वविद्यालयसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न र विद्यार्थी तथा प्राध्यापकको आदानप्रदान मार्फत् आफ्ना प्राज्ञिक गतिविधिहरू विकसित गर्न कठिनाई भइरहेको छ ।
- अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको अध्ययन तथा अवलोकनको अभाव: प्राध्यापकहरू व्यस्त रहनुपर्ने हुँदा र कलेजको समय तालिका तथा खर्च व्यवस्थापनका कारणले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका अध्ययन, अवलोकनको कमि भएको छ ।
- उच्च शिक्षक विद्यार्थी अनुपात: सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका प्रायः सबै जिल्लाबाट विद्यार्थीहरूको ठूलो चाप भएका कारण सीमित प्राध्यापक तथा भौतिक पूर्वाधारहरूले उक्त चापलाई धान्नु परेको छ ।
- विद्यार्थी उत्तीर्ण दरमा उल्लेख्य सुधार हुन नसकेको : विभिन्न कारणले हरेक वर्ष अनुत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरूको संख्या न्यून गर्न कठिनाई भइरहेको छ ।

६.२ समस्या तथा चुनौतीहरू न्यूनीकरणका उपायहरू (Mitigation Measures Taken to Address the Issues and Meet the Challenges)

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि निम्नानुसारका नीति तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरिएका छन् :

१. रणनीतिक विकास योजना तर्जुमा

कैलाली बहुमुखी क्याम्पसको ५ वर्षे रणनीतिक विकास योजनाको अवधि समाप्त हुनलागेकोले उक्त योजनाको समीक्षा गर्ने र आगामी ५ वर्षका लागि रणनीतिक विकास योजना (सन २०२१-२०२६) तर्जुमा गरिएको छ ।

२. हाल कैलाली बहुमुखी क्याम्पस सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस भएकोले सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको ऐन, नियम, विनियम र कार्यविधिमा व्यवस्था भए अनुसार सञ्चालन हुने छ ।

३. पूर्वाधार विकास

क. विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको स्रोत परिचालन कोष तथा क्याम्पसको आन्तरिक स्रोतबाट पुस्तकालय तथा प्रशासनिक भवन माथि पहिलो र दोश्रो तला थप गर्ने कार्य सम्पन्न भैसकेको छ । प्रशासनिक, परीक्षा र पुस्कालय सेवालाई प्रभावकारी बनाउन उक्त भवनको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचरहरू खरिद तथा उपकरणहरू जडान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिने छ ।

- ख. छात्रवास भवनलाई मर्मत गरी प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- ग. क्याम्पसका पुराना सबै ब्लकहरूको रंगरोगन तथा टायल/मार्बल लगाउने कार्य गरिने छ ।
- घ. स्ववियु भवन माथि तला थपि Guest Room बनाउनुका साथै छात्रवास भवन मर्मत गरिने छ ।
- ङ. कक्षा कोठाका लागि नयाँ फर्निचरहरू खरिद गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
४. प्रयोगशाला, सूचना प्रविधि तथा शैक्षिक उपकरण व्यवस्थापन
- क. विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट विज्ञान/कम्प्युटर प्रयोगशाला व्यवस्थापनका लागि विश्वविद्यालयसंग अनुमति लिई विज्ञान/कम्प्युटर प्रयोगशाला बिस्तारका लागि आवश्यक उपकरणहरू, सामग्री र फर्निचर खरिद गरिने छन ।
- ख. विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्राप्त अनुदान भएको सोको उचित प्रयोग गर्ने निर्णय गरिएको छ ।
- ग. मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर र सीसी क्यामरा जडान नभएका कक्षा कोठाहरूमा स्मार्टबोर्ड र सीसी क्यामरा जडान गरिने छ ।
५. पुस्तकालय सुधार
- क. विभिन्न तहका लागि थप पाठ्यपुस्तक र सन्दर्भ सामग्रीहरू खरिद गरिने छन ।
- ख. इ- लाइब्रेरीको क्षमता बिस्तार गरिने छ ।
- ग. पुस्तकालयको कार्यलाई पूर्णरूपमा स्वचालित बनाइने छ ।
६. कार्यक्रम बिस्तार तथा संस्थागत क्षमता विकास
- क. सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको प्राज्ञिक स्वायत्तता सम्बन्धी प्रावधान अनुसार नयाँ विभिन्न सङ्काय तर्फका शैक्षिक कार्यक्रमहरूको पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी प्राज्ञिक स्वायत्तताअनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छन ।
- ख. समय अनुकूलको प्राविधिक शिक्षाको मागलाई मध्यनजर गर्दै यस क्याम्पसले चालु आर्थिक वर्षदेखि स्नातक तहमा होटेल व्यवस्थापन, वन विज्ञान, इन्जिनियरिङ र कम्प्युटर सूचना प्रणालीमा स्नातक तहका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
- ग. क्याम्पसको बाह्य सम्बन्ध विस्तार गर्नको लागि स्वदेशी/विदेशी अनुसन्धान केन्द्र र विश्वविद्यालयसंग सहकार्य गरिने छ ।
- घ. शैक्षिक विभागहरूलाई शैक्षिक कार्यतालिका, विभागीय अनुसन्धान तथा प्रकाशन र विद्यार्थीहरूलाई अनुसन्धानमूलक कार्यमा सहभागी गराउनमा विभागीय प्रमुखहरूलाई अभिप्रेरित गरिने छ ।
- ङ. विश्वविद्यालय अनुदान आयोग उच्च शिक्षा सुधार परियोजना अन्तर्गत प्राध्यापकहरूको स्तरोन्नतिका लागि विभिन्न अनुसन्धानात्मक क्रियाकलापलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- च. प्राध्यापकहरूको शैक्षिक योग्यता र क्षमता अभिवृद्धि गर्न विद्यार्थीहरूको पठनपाठनलाई अवरोध नहुने गरी आवश्यकता अनुसार प्राध्यापकहरूलाई एम.फिल., पि.एच.डी. र अन्य अनुसन्धानमूलक कार्य गर्न सहयोग गरिने छ ।
- छ. विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण प्रतिशतमा वृद्धि गर्नको लागि पठनपाठनको कार्यलाई समयमै सम्पन्न गर्न लगाउने र पटक-पटक त्रि.वि. को परीक्षा सञ्चालनको कारण समयमै विद्यार्थीहरूको पठनपाठन समाप्त नहुने भएकोले सो कार्यलाई न्यूनिकरण गर्न सार्वजनिक विदा तथा शनिबार समेत अतिरिक्त समयमा कक्षा सञ्चालन गरी सो समस्या समाधान गर्ने र साथै अति कमजोर विद्यार्थीहरूका लागि विशेष समयमा कक्षा सञ्चालन गरी पठनपाठनको कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
७. विद्यार्थी कल्याण र अतिरिक्त क्रियाकलाप
- क. विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण प्रतिशतमा वृद्धि गर्न प्रत्येक सङ्कायका विभागीय प्रमुख र विद्यार्थीहरूसंग समयसमयमा छलफल तथा परामर्श गरी आवश्यकता अनुसार पठनपाठन कार्यलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
- ख. यस क्याम्पसमा अध्ययनरत गरीव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई बढी भन्दा बढी छात्रवृत्तिमा सहभागी गराउन छात्रवृत्ति छनोट प्रकृत्यालाई व्यवस्थित गरिने छ । साथै विद्यार्थी वित्तीय कोष लगायत अन्य निकायहरूले प्रदान गर्ने छात्रवृत्तिमा क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराइने छ ।
- ग. रोजगारीमूलक एवम् प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाहरूमा विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराउन अभिमूखीकरण तथा परामर्शसम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छन् । यस कार्यका लागि पूर्व विद्यार्थी संघको सक्रियता बढाउन पहल गरिने छ ।

घ. शैक्षिक रूपमा पछाडि परेका समुदायका विद्यार्थीहरूको लागि कम्प्युटर, अंग्रेजी, गणित जस्ता अनिवार्य विषयहरूको अतिरिक्त पठनपाठनको प्रबन्ध गरिने छ । न्यूनतम शुल्कमा क्याम्पसको कम्प्युटर ल्याबको क्षमता अनुसार इच्छुक विद्यार्थीहरूलाई कम्प्युटर प्रशिक्षण प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।

ङ. सीप विकासको लागि अंग्रेजी भाषा, सूचना प्रविधि र नेतृत्व विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छन् ।

८. क्याम्पस समुदाय सम्बन्ध

क. विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाहरूलाई क्याम्पस सञ्चालनमा सहयोग गर्न र क्याम्पसको तर्फबाट प्राध्यापक तथा कर्मचारी र विद्यार्थीहरूलाई सामुदायिक विकास एवम् सचेतना कार्यमा सहभागी गराउन पहल गरिने छ ।

ख. अधिक जनसंख्या र उच्च आर्थिक गतिविधि भएको सुदूरपश्चिमकै महत्वपूर्ण कैलाली जिल्लामा हालसम्म सरकारी स्तरबाट एउटा पनि क्याम्पस सञ्चालन नभएको तथा यस क्षेत्रका विपन्न समुदायका विद्यार्थीहरूलाई न्यूनतम शुल्कमा उच्च शिक्षा प्रदान गर्नमा विगत ४० वर्षदेखि उल्लेखनीय योगदान निर्वाह गर्दै आएको यस कैलाली बहुमुखी क्याम्पसलाई सरकारीकरण गरी थप नयाँ-नयाँ विषयहरूका साथै प्राविधिक विषयहरूको प्राध्यापन गर्नको लागि पहल गरिने छ ।

९. संस्थागत सुशासन

क. प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र गत वर्षको आर्थिक र प्राज्ञिक गतिविधिहरू समावेश गरी आर्थिक प्रतिवेदन तयार पारी सार्वजनिक गर्ने कार्य गरिने छ । क्याम्पसको आर्थिक प्रतिवेदनलाई क्याम्पसको वेबसाइटमा राखिने छ ।

ख. यस वर्षदेखि प्रत्येक आर्थिक वर्ष क्याम्पसको शैक्षिक परिक्षण (एकाडेमिक अडिट) गर्ने कार्य प्ररम्भ गरिने छ ।

१०. आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन नियमावली समेतलाई मध्येनजरमा राखी कैलाली बहुमुखी क्याम्पसका शैक्षिक, प्राज्ञिक, अनुसन्धानमूलक र प्रशासकीय गतिविधिहरूको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि क्याम्पसमा आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता सम्बन्धि कार्यहरू गर्न आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समितिको गठन गरी उक्त समितिको सचिवालयको व्यवस्थापन गरिने छ ।

६.४ वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट (Annual Work Plan and Budget)

सुदूरपश्चिमकै अग्रणी सामुदायिक शैक्षिक संस्थाको रूपमा स्थापित यस कैलाली बहुमुखी क्याम्पसले शैक्षिक उन्नयनमा विविध चुनौतीहरू पार गर्दै आफ्नो स्थापनाको ४४ औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ । वर्तमान अवस्थाको माग नै रोजगारमूलक शिक्षा भएकोले अब उपरान्त प्राविधिक शिक्षामा जोड दिन आवश्यक देखिन्छ । साथै गुणस्तर सुधारको लागि सधैं सतर्कता अपनाउन पनि जरूरी छ । यसका लागि जनशक्तिलाई समयसमयमा तालिम, सेमिनार, गोष्ठीमा सहभागी गराई दक्ष बनाउन आवश्यक छ । साथै विशेषज्ञ व्यक्तिहरूलाई क्याम्पसमा आमन्त्रण गरी समयानुकूल परिवर्तनको लागि सुझाव तथा सल्लाह लिनुपर्ने हुन्छ । सामुदायिक स्तरबाट सञ्चालित यस क्याम्पसको गत आर्थिक वर्षको वार्षिक आय-व्ययलाई आधार मानी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को लागि निम्नानुसार वार्षिक बजेटको तर्जुमा गरिएको छ :

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस
धनगढी, कैलाली
आ.व. २०८०/०८१ विनियोजित बजेट र यथार्थ खर्च

बजेट शीर्षक	बजेट शीर्षकहरूको नाम	वार्षिक	असार मसान्त सम्मको
		विनियोजित बजेट	जम्मा खर्च
०२/००१(क)	तलव शिक्षण	५,००,००,०००।००	५४,४३५,१७२।९०
०२/००१(ख)	अतिरिक्त तलव शिक्षण	३,००,००,०००।००	३८,५२०,७६५।८७
०२/००२	तलव प्रशासन	१,२०,००,०००।००	१२,१००,६३५।१२
०२/००३	भत्ता (प्राध्यापक तथा कर्मचारी)	५०,००,०००।००	४,४८०,५५०।३८
०२/००४	संचयकोष अनुदान	५०,००,०००।००	४,२९३,४९२।५३
०२/००५(क)	निवृत्तिभरण अनुदान	५०,००,०००।००	४,२९३,४९२।५३
०२/००५(ख)	विशेष अवकाश अनुदान (संचित विदा)	०	(
०२/००६	अतिरिक्त पारिश्रमीक प्रशासन	१५,००,०००।००	१,६२१,२०८।७०
०२/००७(क)	उपदान तथा निवृत्तिभरण	०	(
०२/००७(ख)	उपदान तथा निवृत्तिभरण कोष	०	(
०२/००८	भ्रमण खर्च	४,५०,०००।००	५००,१२७।००
०२/००९	विद्युत/पानी खर्च	८,००,०००।००	७३६,६७४।२४
०२/०१०	इन्धन खर्च	२,००,०००।००	२३९,३९१।७३
०२/०११	छुपाई तथा मसलन्द खर्च	९,५०,०००।००	८८२,६६४।२५
०२/०१२	पत्रपत्रिका खर्च	७५,०००।००	४६,३२०।००
०२/०१३	प्रकाशन खर्च	१,५०,०००।००	१५,०००।००
०२/०१४	परीक्षा सञ्चालन खर्च	९,५०,०००।००	१,१९९,०९७।००
०२/०१५	विज्ञापन तथा प्रचारप्रसार खर्च	४,५०,०००।००	४५०,०३१।००
०२/०१६	मरमत सम्भार खर्च	५,००,०००।००	१,१२४,२८६।२८
०२/०१७	सवारी साधन खर्च	०	(
०२/०१८	कानूनी खर्च	२०,०००।००	(
०२/०१९	सेवा शुल्क खर्च	२,००,०००।००	२३४,२६८।००
०२/०२०	लेखा परीक्षण खर्च आन्तरिक/अन्तिम	०	(
०२/०२१	बीमा खर्च	०	(
०२/०२२	उत्सव समारोह खर्च	२,५०,०००।००	४६३,०७६।००
०२/०२३	अतिथिसत्कार खर्च	५,००,०००।००	३१७,७६९।००
०२/०२४	बैठक भत्ता तथा खर्च	१,७५,०००।००	२०६,११९।००
०२/०२५	अध्ययन तथा अनुसन्धान खर्च	६०,६९,०००।००	२,०८८,४७१।४४
०२/०२६	ईनाम तथा पुरस्कार खर्च	८०,०००।००	७३,८१८।००
०२/०२७	तालिम सेमिनार तथा गोष्ठी	६,५०,०००।००	२४२,६९५।००
०२/०२८	कृषिसम्बन्धी खर्च	५०,०००।००	५०,०००।००
०२/०२९	विद्यार्थी कल्याण/शैक्षिक भ्रमण खर्च	४२,००,०००।००	५,२४६,८७०।३६
०२/०३०	शैक्षिक सामग्री खर्च	१०,५०,०००।००	९३४,०२५।५९
०२/०३१	छात्रवृत्ति खर्च	५,५०,०००।००	८१७,३४४।००
०२/०३२	पाठ्यक्रम निर्माण तथा परिमार्जन खर्च	०	(
०२/०३३	घरभाडा खर्च	०	(
०२/०३४	कार्यालय विविध खर्च	४,७०,०००।००	४६९,६४५।७२
०१/००१	जग्गा खरिद	०	(
०१/००२	भवन निर्माण	२५,००,०००।००	४,६११,०६५।६६
०१/००३	सवारी साधन खर्च	०	(
०१/००४	फर्निचर तथा फिक्चर	१५,००,०००।००	१,७४५,२४४।५५
०१/००५	पाठ्यपुस्तक तथा ई-लाइब्रेरी	२५,००,०००।००	९६४,८९५।८०
०१/००६	मेशिनरी औजार	२०,००,०००।००	४,३४७,७७७।६०
०१/००७	पुजिगत मरमत तथा सुधार	५,००,०००।००	९०१,७६०।८५
०१/००८	सफ्टवेयर निर्माण खर्च	१,००,०००।००	(
०१/००९	अन्य निर्माण	२०,००,०००।००	९६९,६८२।६६
०१/०१०	पुजिगत प्राविधिक परामर्स सेवा	५,००,०००।००	४०५,१००।००
जम्मा		१६,१३,८१,०००।००	१५,००,१२,४६६।७६

Appendix 1
Enrolment of Students (Programme / Level Wise) Disaggregated by Female and Educationally Disadvantaged Students, 2019/20-2023/24

Year 2019/20 AD

A. Annual Programme																																									
Program Name	1 st Year										2 nd Year										3 rd Year										4 th year										Grand Total
	Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi						
		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F			
BBS	923	329	296	114	147	24	12	1	0	692	254	232	81	95	22	4	3	1	591	207	202	78	79	14	7	2	2	632	205	243	80	85	13	4	0	2	2838				
BA	624	144	208	48	177	16	31	0	0	497	137	166	56	115	9	11	1	2	312	77	100	35	87	11	2	0	0										1433				
B.Ed.	397	156	113	18	89	8	12	0	1	224	65	100	8	43	6	1	0	1	164	45	62	7	39	6	5	0	0	220	35	104	8	66	2	4	0	1	1005				
B.Sc.	55	33	14	7	0	0	1	0	0	45	34	5	4	0	2	0	0	0	65	29	19	15	0	2	0	0	0	62	38	11	11	0	2	0	0	227					
1 B.Ed.	34	18	8	5	0	1	1	1	0																										34						
Sub Total	2033	680	639	192	413	49	57	2	1	1458	490	503	149	253	39	16	4	4	1132	358	383	135	205	33	14	2	2	914	278	358	99	151	17	8	0	3	5,537				
B. Semester Programme																																									
Programme	BBA					BBM					MBS					MA					M.ED.					MBA-E															
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi						
1 st Sem	33	17	0	2		88	42	19			214	120	35	4		79	39	13	2		49	33	10	4		4	2									466					
3 rd Sem	18	12				61	18	11	1		200	99	41			115	73	28	3		68	53	18	1		6	3	2					2		468						
5 th Sem						67	23	12	1																										67						
7 th Sem						58	12	10	4																										58						
Sub Total	51	29	0	2	0	274	95	52	6	0	414	219	76	4	0	194	112	41	5	0	117	86	28	5	0	10	5	2	0	2	0	2	0	2	1,059						
Grand Total																													6596												

Year 2020/21 AD

A. Annual Programme																																									
Programme Name	1 st Year										2 nd Year										3 rd Year										4 th year										Grand Total
	Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi						
		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F					
BBS										805	278	285	92	104	30	13	2	1	589	190	229	65	82	14	6	2	1	540	176	200	64	80	11	4	3	2	1934				
BA										483	101	170	34	138	14	26			408	116	140	44	88	8	12											891					
B.Ed.										342	143	155	7	36	6	4			186	70	74	8	29	2	2		1	168	42	69	7	36	7	7		696					
B.Sc.										47	25	13	3	4	1	1			40	28	5	3	1	2	1	-	-	64	30	16	10	5	2		1	151					
1 B.Ed.																																									
Total										1677	439	523	136	282	51	44	2	1	1223	404	449	120	200	26	21	2	2	772	248	285	81	121	20	11	3	3	3672				

B. Semester Programme																															
Programme	BBA					BBS					BA/BSW					B.Ed./B.Ed.-CSIT					B.Sc.					B.Sc.-CSIT					
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	
1st Sem.	84	41	14	3		625	307	266	21		662	488	241	46		334	265	95	25		41	9	17			47	9	1			1793
3rd Sem.	34	17	2		3																										34
5th Sem.	18	12																													18
Total	136	70	16	3	3	625	307	266	21		662	488	241	46		334	265	95	25		41	9	17			47	9	1			1845
C. Semester Programme																															
Programme	BBM					BALLB					MBA					MBS					M.Ed.					MA					
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	
1 st Sem.						44	16	4	2	2	3	2				163	105	22	3	1	50	34	10	4		60	34	11	1		320
3 rd Sem.	78	49	17	-	1						7	5	2		3	90	56	12		2	64	49	17	1		129	80	36	4	1	368
5 th Sem.	61	20	10	1	1																										61
7 th Sem.	58	28	10	1	2																										58
Total	197	97	37	2	4	44	16	4	2	2	10	7	2		3	253	161	34	3	3	114	83	27	5		189	114	47	5	1	807
Grand Total																											6324				

Year 2021/22 AD

A. Annual Programme																																									
Programme Name	1 st Year										2 nd Year										3 rd Year										4 th year										Grand Total
	Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi						
		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F					
BBS										805	278	285	92	104	30	13	2	1	589	190	229	65	82	14	6	2	1	540	176	200	64	80	11	4	3	2	1934				
BA										483	101	170	34	138	14	26			408	116	140	44	88	8	12											891					
B.Ed.										342	143	155	7	36	6	4			186	70	74	8	29	2	2		1	168	42	69	7	36	7	7		696					
B.Sc.										47	25	13	3	4	1	1			40	28	5	3	1	2	1	-	-	64	30	16	10	5	2		1	151					
Total										1677	439	523	136	282	51	44	2	1	1223	404	449	120	200	26	21	2	2	772	248	285	81	121	20	11	3	3	3672				
B. Semester Programme																																									
Programme	BBA					BBS					BA/BSW					B.Ed./B.Ed.-CSIT					B.Sc.					B.Sc.-CSIT															
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi											
1st Sem.	81	36	15	1		502	293	162	21	5	546	401	192	42	5	295	204	56	25	2	32	9	10	4		43	9	10	3		1499										
2nd Sem.	84	43	12	3		623	306	260	19	3	643	476	250	23	4	326	257	98	22		41	9	16			47	9		1		1764										
4th Sem. (TU)	33	17	0	2																												33									
6th Sem.(TU)	18	12																														18									
Total	216	108	27	6		1125	599	422	40	8	1189	877	442	65	9	621	461	154	47	2	73	18	26	4		90	18	10	4		3314										

C. Semester Programme																															
Programme	BBM					BALLB					MBA					MBS					M.Ed.					MA					Grand Total
	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	
1 st Sem.						44	23	4	3	1	19	7				96	52	29		1	25	18	9	1		96	52	29	8		280
3 rd Sem.						44	16	3			3	2				140	95	21	3	2	48	37	13	1		45	30	7		1	280
4 th Sem.	78	49	17	-	1																										78
6 th Sem.	61	20	10	1	1																										61
8 th Sem.	58	28	10	1	2																										58
Total	197	97	37	2	4	88	39	7	3	1	22	9				236	147	50	3	3	73	55	22	2		141	82	36	8	1	757
Grand Total																										7743					

Year 2022/23 AD

A. Annual Programme																																																								
Programme Name	1 st Year										2 nd Year										3 rd Year										4 th year										Grand Total															
	Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi		Total	Others		EDJ		Dalit		Madhesi																					
		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F																		
BBS																																					648	210	245	57	112	14	8	1	1	527	156	227	51	77	11	4	1		1175	
BA																																					410	69	154	27	120	15	24		1	-									410	
B.Ed.																																					272	40	72	22	113	8	16		1	164	48	79	9	22	2	4			436	
B.Sc.																																						42	8	14	13	4	3				37	25	5	3	1	3				79
Total																																						1372									728									2100
B. Semester Programme																																																								
Programme	BBA					BBS					BA/BSW					B.Ed./B.Ed.-CSIT					B.Sc.					B.Sc.-CSIT					Grand Total																									
	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi																										
1 st Sem.	90	46	18	3		355	198	124	13		309	221	114	19	1	297	206	251	32		40	13				48	9				1139																									
2 nd Sem.	81	36	15	3		502	293	167	20	4	546	401	186	41	3	295	204	57	23	2	36	8				45	9				1505																									
4 th Sem.	72	33	10	2		418	230	171	16	3	446	358	172	29	3	255	209	78	15		35	8				44	9				1270																									
6 th Sem.(TU)	33	17		2	3																										33																									
8 th Sem.	17	12																													17																									
Total	293					1275					1301					847					111					137					3964																									
C. Semester Programme																																																								
Programme	BBM					BALLB					MBA					MBS					M.Ed.					MA					Grand Total																									
	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi																										
1 st Sem.						59	34	6	3	1	10	5	2			51	25	13	2	1	43	32	6	-	-	147	54	26	6	1	310																									
2 nd Sem.						44	23	5	3	1																					44																									
3 rd Sem.						-	-				14	6	1			80	47	22	-	1	22	15	7	1		75	42	7			191																									
4 th Sem.						35	12	2	2																						35																									
6 th Sem.	77	49	17		1																										77																									
8 th Sem.	60	20	10	1	1																										60																									
Total	137					138					24					131					65					222					717																									
Grand Total (Total Students)																										6781																														

Year 2023/24 AD

A. Semester Programme																															
Programme	BBA					BBS					BA/BSW					B.Ed./B.Ed.-CSIT					B.Sc.					B.Sc.-CSIT					
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	
1 st Sem.	90	48	12	2	1	504	226				175	112				507	363				86	49				48	12				1410
3 rd Sem.	82	48	15	5	1	316	206				97	63				263	217				44	18				43	20				845
5 th Sem.	82	39				192	125				201	152				163	115				31	8				40	8				709
6 th Sem.(TU)	61	27				289	190				262	217				185	142				23	6				37	8				857
7 th Sem.(TU)	63	39				270	153				242	196				163	137				32	8				32	7				802
Total	378	201				1571	952				977	740				1281	974				216	89				200	55				4626
B. Semester Programme																															
Programme	BBM					BALLB					BHM					B.Sc. Forstry					P.Ed.										
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi						
1 st Sem.						48	19				20	6				40	24				111	72									219
2 nd Sem.																															0
3 rd Sem.						48	30									33	9														81
5 th Sem.						59	35																								59
6 th Sem.						50	29																								50
7 th Sem.						33	11																								33
8 th Sem.	78	47																													78
Total	78	47				238	124				20	6				73	33				111	72								520	
Programme	MBA					MBS					M.Ed.					MA															
Semester	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi	Total	Girls	EDJ	Dalits	Madhesi											
1 st Sem.	20	13				70	44				73	63				132	58														295
3 rd Sem.	8	2				55	32				46	43				89	44														198
Total	28	15				125	76				119	106				221	102														493
Grand Total (Total Students)																											5639				

Appendix 2

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
अनामनगर/बबरमहल

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष - २०८०/८१

कैलाली बहुमुखी क्याम्पस, धनगढी

OAG-AUT-०००४१८

टिकापुर नगरपालिका, कैलाली

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
शिक्षा तथा विश्वविद्यालय लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.: २०८१/८२

मिति : २०८१-८-२९

च.न :

विषय: लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन ।

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यु,
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस, धनगढी,
टिकापुर नगरपालिका, कैलाली

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को विनियोजना राजस्व।धरौटी।अन्य कारोबारको आर्थिक विवरण, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, एकलकोष खातामा प्रविष्ट शिर्षकगत तथा कारोबारगत भुक्तानीको विश्लेषण समेतका आधारमा तयार गरिएको पाना १० को प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न छ।

कार्यालयबाट पेस भएको आर्थिक विवरणप्रतिको उत्तरदायित्व प्रचलित कानून बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिको हो। लेखापरीक्षणको उत्तरदायित्व नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान बमोजिम आर्थिक विवरण परीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु हो। प्रतिवेदनमा उल्लिखित ब्यहोराका सम्बन्धमा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३७(१) बमोजिम ३५ दिनभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु हुनेछ। उक्त समयभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण नगराएमा ऐनको दफा ३७(४) बमोजिम कारबाहीका लागि लेखाउत्तरदायी अधिकृतलाई जानकारी गराइने ब्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध गर्दछु।

बोधार्थ तथा कार्यार्थ:

सुदुरपश्चिम

विश्वविद्यालय, महेन्द्रनगर, कन्चनपुर-प्रतिवेदन

संलग्न छ।, info@fwu.edu.np

रचना प्रधान

निर्देशक

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक वर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : कैलाली बहुमुखी क्याम्पस, धनगढी, धनगढी उप-महानगरपालिका, कैलाली

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	तोथ राज भट्ट	२०८०-४-१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	बालकृष्ण जोशी	२०७२-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेशकी
१३१,१९७.८	१,३८६,२३१.९१	१५३,२६९	०	०	०
प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजु रु.					१,६७०,६९८.७१
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फर्क्याँट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.					२७,५००
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजु रु.					०
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजु रु.					१,६४३,१९८.७१

वासलात हिसाब :

पुँजी र दायित्व		सम्पत्ति	
पुँजी	१५,२६,४०,८४२.१२	स्थिर सम्पत्ति	१५,२६,४०,८४२.१२
जगेडा कोष	४०,४२,५५,३६४.१०	चालू सम्पत्ति	५,४९,५६,४४२.५४
संचित नाफा नोक्सान	०	अन्य सम्पत्ति	४२,३८,३१,२९०
दीर्घकालीन कर्जा	०		
चालू दायित्व	४५,३२,३६८.३०		
व्यवस्था	०		
जम्मा	६३,१४,३५,५०४.६६	जम्मा	६३,१४,३५,५०४.६६

प्राप्ति र भुक्तानी :

वर्षको सुरु मौज्जात		०	
आय		व्यय	
बिक्री / सेवा शुल्क	६,९९,३८,०५२	प्रत्यक्ष खर्च	१,३९,३०,५२०.१२
अनुदान	५,४९,९८,४०५	संचालन खर्च	८२,०९,९९२.९५
अन्य आय	३,००,८९,९३६.०६	कर्मचारी खर्च	११,९०,४५,३१८.०३
		अन्य खर्च	८९,४८,२५६.२
जम्मा	१५,५०,२०,०९३.०६	जम्मा	१५,०९,०३,०९४.३
		यो वर्षको बचत	४८,२३,९९९.४६
		वर्षान्तको मौज्जात	४८,२३,९९९.४६

सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस

धनगढी, कैलाली

क्याम्पसको शैक्षिक, आर्थिक, प्रशासनिक र सार्वजनिक सूचनासँग सम्बन्धित पक्षमा अभिभावकहरूको
दृष्टिकोण सम्बन्धी सर्वेक्षण प्रश्नावली

खण्ड 'क' व्यक्तिगत विवरण

कृपया (✓) चिन्ह प्रयोग गर्नु होला ।

- १.१ विद्यार्थीको नाम:.....
- १.२ अभिभावकको नाम:
- १.३ अभिभावकको उमेर: वर्षमा
- १.४ अभिभावकको लिंग: (१) महिला (२) पुरुष
- १.५ अभिभावकको जात/जाति:
(१) क्षेत्री (२) ब्राह्मण (३) चौधरी थारू (४) राना थारू (५) अन्य (खुलाउने)
- १.६ अभिभावकको धर्म
(१) हिन्दू (२) बौद्ध (३) ईश्लाम (४) किरात (५) क्रिश्चियन (६) अन्य (खुलाउने)
- १.७ अभिभावकको साक्षरता
(१) साक्षर (२) निरक्षर
- १.८ अभिभावकको शैक्षिक उपलब्धी (साक्षरलाई मात्र सोध्ने)
(१) प्राथमिक तह (२) माध्यमिक तह (३) स्नातक (४) स्नातक भन्दा माथि (५) अन्य (खुलाउने)
- १.९ अभिभावकको वैवाहिक स्थिति
(१) विवाहित (२) अविवाहित (३) विधवा/विदुर (४) सम्बन्ध विच्छेद (५) अन्य (खुलाउने)
- १.१० अभिभावकको पेशा
(१) कृषि (२) व्यापार (३) सरकारी जागिर (४) प्राइभेट जागिर
- १.११ अभिभावकको स्थायी बसोवासको ठाउँ
(१) नगरपालिका (२) गाउँपालिका

खण्ड 'ख' विविध पक्षमा अभिभावक प्रतिक्रिया विवरण

तलका प्रश्नहरूमा अभिभावकहरूको क्याम्पसको शैक्षिक वातावरण प्रतिको दृष्टिकोणसँग सम्बन्धित छन् :

२.१	तपाईंका नानी बाबुहरू अध्ययन गर्ने क्याम्पसमा तपाईं कतिको आउने जाने गर्नुहुन्छ ?	कहिले जादैन १	कहिलेकाही २	मासिक रूपमा ३	साप्ताहिक रूपमा ४	सधैँजसो ५
२.२	तपाईं र तपाईंका नानीबाबुहरूको बीचमा क्याम्पसका शैक्षिक गतिविधिहरूको बारेमा कतिको कुराकानी र छलफल हुन्छ ?	कहिले गर्दैन १	कहिलेकाही २	मासिक रूपमा ३	साप्ताहिक रूपमा ४	कहिलेकाही ५
२.३	क्याम्पसको शैक्षिक वातावरण तपाईंलाई कस्तो लाग्छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
२.४	प्राध्यापक र कर्मचारीको कार्यक्षमता कस्तो लाग्छ ?	ज्यादै कमजोर १	कमजोर २	सामान्य ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
२.५	क्याम्पसमा कक्षा कोठाको सरसफाई र व्यवस्थापन कस्तो लाग्छ ?	धेरै व्यवस्थित १	अव्यवस्थित २	सामान्य ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
२.६	विद्यार्थीको शैक्षिक समस्या समाधानमा क्याम्पसले कस्तो भूमिका खेलेको छ जस्तो लाग्छ ?	कुनै भूमिका खेलेको छैन १	खसै छैन २	सामान्य ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
२.७	क्याम्पसले गरीब र जेहेन्दार विद्यार्थीको लागि उपलब्ध गराएको सुविधा कस्तो छ ?	आवश्यकता भन्दा ज्यादै कम १	आवश्यकता भन्दा कम २	ठिकै छ ३	पर्याप्त ४	आवश्यकता भन्दा धेरै बढी ५
२.८	क्याम्पसको समग्र शैक्षिक नतिजा कस्तो लाग्छ ?	ज्यादै कमजोर १	कमजोर २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
२.९	क्याम्पसको शैक्षिक गतिविधिमा राजनीतिले कतिको प्रभाव पारे जस्तो लाग्छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	सामान्य ३	खसै छैन ४	विल्कुल छैन ५

तलका प्रश्नहरू अभिभावकहरूको क्याम्पसको प्रशासनिक पक्ष प्रतिको दृष्टिकोणसँग सम्बन्धित रहेका छन् :

३.१	क्याम्पसका प्रशासनिकपदमा बसेका प्राध्यापक र कर्मचारीको व्यवहार कस्तो लाग्छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
३.२	क्याम्पसले प्रदान गर्ने सेवा तथा सुविधाहरूमा तपाईं र तपाईंका छोरा छोरी कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	धेरै असन्तुष्ट १	असन्तुष्ट २	न सन्तुष्ट न असन्तुष्ट ३	सन्तुष्ट ४	पूर्ण सन्तुष्ट ५

३.३	क्याम्पसले संचालन गर्ने शैक्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरूमा तपाईंलाई कतिको सहभागी गराइन्छ ?	कहिले पनि गराइदैन १	कहिलेकाही २	सामान्य ३	धेरैजसो ४	सधैँजसो ५
३.४	क्याम्पसले उपलब्ध गराएको पुस्तकालयको सुविधा कस्तो छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
३.५	क्याम्पसमा खानेपानीको व्यवस्था कस्तो लाग्छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
३.६	क्याम्पसको शौचालयको अवस्था कस्तो लाग्छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
३.७	क्याम्पसको चमेनागृहको अवस्था कस्तो लाग्छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
३.८	क्याम्पसको खेलकुद मैदानको अवस्था कस्तो छ ?	धेरै नराम्रो १	नराम्रो २	ठिकै ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
३.९	कक्षा कोठामा बेञ्च र डेस्कको उपलब्धता र व्यवस्थापन कस्तो लाग्छ ?	धेरै कम छ १	अपर्याप्त छ २	कामचलाउ ३	पर्याप्त छ ४	पर्याप्त भन्दा धेरै बढी छ ५

तलका प्रश्नहरू अभिभावकहरूको क्याम्पसको आर्थिक पक्षसंग सम्बन्धित रहेका छन् :

४.१	तपाईंको विचारमा क्याम्पसको आर्थिक अवस्था कस्तो छ ?	ज्यादै दयनिय १	दयनिय २	सामान्य ३	राम्रो ४	धेरै राम्रो ५
४.२	विश्व विद्यालयले निर्धारण गरेको शैक्षिक शुल्क वारे तपाईंको धारणा के छ ?	धेरै बढी १	बढी छ २	सामान्य ३	कम छ ४	धेरै कम छ ५
४.३	क्याम्पसको आर्थिक विवरण पारदर्शी छ वा छैन ?	कति पनि पारदर्शी छैन १	पारदर्शी छैन २	ठिकै ३	पारदर्शी छ ४	धेरै पारदर्शी छ ५
४.४	क्याम्पसको आर्थिक अवस्था अभिभावक सामु सार्वजनिक गरिन्छ कि गरिदैन ?	कहिले गरिदैन १	धेरै जसो गोप्य राखिन्छ २	आंशिक रूपमा गरिन्छ ३	धेरै जसो ४	पूर्णरूपमा नियमितरूपमा ५

तलका प्रश्नहरू अभिभावकहरूको क्याम्पसको सार्वजनिक सूचना तथा वार्षिक प्रतिवेदन पक्षसंग सम्बन्धित रहेका छन् :

५.१	क्याम्पसले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन अभिभावक समक्ष सार्वजनिक गर्छ ?	कहिले गर्दैन १	आंशिक रूपमा गर्दछ २	सामान्य रूपमा गर्छ ३	धेरै जसो गर्छ ४	पूर्णरूपमा गर्छ ५
५.२	वार्षिक प्रतिवेदनमा विश्लेषण र प्रस्तुतीकरण गरिएको शैली तपाईंलाई कस्तो लाग्छ ?	केही बुझिदैन १	बुझ्न कठिन २	ठिकै ३	सरल र आकर्षक ४	धेरै राम्रो सरल र आकर्षक ५
५.३	वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको भौतिक प्रगति तपाईंलाई कस्तो लाग्छ ?	धेरै अपर्याप्त १	अपर्याप्त २	ठिकै ३	पर्याप्त ४	अपेक्षा भन्दा राम्रो ५

५.४ क्याम्पसको वार्षिक प्रतिवेदनमा के के कुरा समेटिएको पाउनु भयो ? (नोट: एक भन्दा बढीमा सही (✓) लगाउन मिल्ने)

- (१) शैक्षिक गतिविधि (२) आर्थिक गतिविधि (३) सामाजिक गतिविधि

५.५ तपाईं र तपाईंको नानी बाबुहरूले क्याम्पसको परीक्षाको नतिजा कसरी थाहा पाउछन् ।

- (१) क्याम्पसमा गएर (२) वेभ साइटबाट (३) फोन सम्पर्कबाट (४) साथीहरूबाट (५) अन्य खुलाउने

खण्ड 'ग' खुला प्रश्नावली

६.१ तपाईंको विचारमा क्याम्पसको परीक्षा नतिजा अहिलेको भन्दा राम्रो गर्न के गर्नुपर्ला ?

.....

६.२ तपाईंको विचारमा क्याम्पसको आर्थिक अवस्था सुदृढ बनाउन के कस्ता उपाय अपनाउन उचित होला ?

.....

६.३ तपाईंको विचारमा प्रशासनिक र व्यवस्थापकीय पक्ष अझ चुस्त र दुरुस्त बनाउन के के गर्नुपर्ला ?

.....

६.४ क्याम्पसको समग्र भावी नीति र योजनाको वारेमा कुनै सुझाव दिनचाहनु हुन्छ ?

.....

६.५ सार्वजनिक सूचना प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाउन के गर्नुपर्ला ?

.....

धन्यवाद !

Far Western University
Kailali Multiple Campus
Dhangadhi, Kailali

KMC Offers the Following Programmes and Subjects

Faculty	Level		Programmes	
	Undergraduate (4/5 Year Semester System)			Graduate (2 Year Semester System)
Faculty of Management	Bachelor in Business Administration (BBA)		Master in Business Administration (MBA)	
	Bachelor of Business Studies (BBS)		Master of Business Studies (MBS)	
	Bachelor of Hotel Management (BHM)		-	
Faculty of Humanities and Social Sciences	Bachelor of Arts (BA)		Master of Arts (MA)	
	Group-A 1. Nepali 2. English 3. History 4. Geography	Group-B 1. Development Studies 2. Economics 3. Political Science 4. Public Administration and Leadership	Group-C 1. Sociology 2. Social Work 3. Journalism & Mass Communication 4. Global Studies	1. English 2. Sociology 3. Master's in Development Studies 4. Economics 5. Nepali
	Bachelor of Computer Applications (BCA)		-	
Faculty of Education	Bachelor of Education (B.Ed.)		Master of Education (M.Ed.)	
	1. Computer Science Education (B.Ed. CSIT) 2. English Education 3. Mathematics Education 4. Health & Physical Education 5. Nepali Education 6. Population Education		1. Nepali Education 2. TESOL (English Education) 3. Health & Physical 4. CPL Education	
Faculty of Science and Technology	Bachelor of Science (General Science)		-	
	1. Physical Group 2. Biological Group		-	
	Bachelor of Science in Computer Science and Information Technology (B.Sc. CSIT)		-	
	Bachelor of Information Technology (BIT)		-	
Faculty of Law	Bachelor of Arts Bachelor of Laws (BA LLB) [5 Year Semester System]		-	

Website: kailali.fwu.edu.np Email: kailali@fwu.edu.np; kmckailali@gmail.com
 Phone No.: 091-521223; 526293; 527413